

Sagaidot LNS dzimšanas dienu

Aizritējis gads, kopš kopā ar citu Eiropas valstu nedzirdīgo organizāciju pārstāvjiem atzīmējām LNS 95 gadu jubileju un varējām parādīt, ka esam kļuvuši par vienu no spēcīgākajām nedzirdīgo organizācijām Eiropā.

Strauji tuvojas Latvijas valsts un arī LNS simtgade. Tas ir tāds pārdomu laiks par savu valsti, savu biedrību – ko tās mums devušas, ko esam tām devuši. Padomāsim kopā! Jūsu uzrunā LNS prezidents EDGARS VORSLOVS.

Kāds labums man no LNS, kāpēc man jāmaksā biedra nauda, ko es iegūšu, ja iestāšos LNS? – it bieži tiek uzdoti šie jautājumi. Šoreiz pakavēšos pie tā, ko manā skatījumā LNS ir devusi saviem biedriem, un centīšos atbildēt uz šiem jautājumiem.

Protams, mēs katrs esam personība, un mums katram ir savas individuālās vēlmes un vajadzības dzīves kvalitātei. Divām un vairākām personām jau var būt kopējs skatījums uz dzīves kvalitāti, un viņi apvienojas kopīga mērķa sasniegšanai.

Latvijas valsts dibināšana savas pilsoniskās personības apziņu deva arī nedzirdīgajiem cilvēkiem, un tā pirms gandrīz simts gadiem tika nodibināta arī pirmā nedzirdīgo organizācija Latvijā, kas, neskatoties uz dažādiem politiskajiem procesiem, ir nemitīgi attīstījusies.

Tālāk lasiet 3. lpp.

LNS pašdarbības festivālam – apaļi 20

Divdesmit gados LNS pašdarbnieki jeb, kā tagad saka, nedzirdīgo amatiermākslas pārstāvji apceļojuši vai visu Latviju, līdz šogad sabrauks ļoti ekskluzīvā norises vietā – Rēzeknes koncertzālē "Gors".

Festivāla tradīciju pirms 20 gadiem iedibināja Valmieras biedrība kādudien, kad biedriem sagribējās tā no sirds un kopā kārtīgi izsmieties. Tad viņi pēc savas iniciatīvas izsūtīja aicinājumu visām citām LNS biedrībām piedalīties viņu pašu organizētajā saietā "Smeijies vesels". Atsaucība bija liela, un humora festivāls patiešām arī notika Valmieras Vājdzirdīgo bērnu internātskolas telpās ar gandrīz visu pārējo biedrību līdzdalību.

Starp citu, tajā pirmoreiz uz skatuves parādījās pēc tam daudzus gadus slavenās valmieriešu "vecmeitas". Arī citas

biedrības bija sagatavojušas interesantus humorpilnus uzvedumus.

No dažādām Latvijas malām sabraukušie skatītāji bija sajūsmā un, ņemot to vērā, turpmāko festivālu rīkošanu uzņēmās LNS vadība. Turpmāk tie katru gadu joprojām notiek citā biedrībā, piemēram, 1997. gadā Daugavpils teātra telpās risinājās LNS folkloras festivāls "Skaista mana tēvu zeme" ar 60 dalībniekiem.

Un tā – maisam gals bija vaļā! Dalībnieku skaits ar katru gadu augs, un nu jau

Tālāk lasiet nākamajā lpp.

Sākums 1. lpp.

ir pārsniedzis simtu. Festivāli notikuši katrā biedrībā jau divreiz – gan telpās, gan brīvā dabā. Mainās programmas, mainās pašdarbnieku sastāvs, bet nemainīga palikusi vēlme katru gadu "salidot" gan pašdarbniekiem, gan skatītājiem kādā no Latvijas skaistākajām vietām.

4. jūnijā visi – uz Rēzekni!

Un tā LNS festivāla 20. jubilejā šogad jūnijā visiem ir iespēja tikties Rēzeknē, Latgales vēstniecībā *Gors* (tulk. no latgaļu val. – *Gars*).

Tā ir pirmā augstas kvalitātes akustiskā koncertzāle Latvijā pēc neatkarības atjaunošanas. Daudzfunkcionālā centra Lielā zāle ir ar 1000 skatītāju sēdvietām, kuras iespējams transformēt, palielinot līdz 2500 stāvvietām.

Kā mūsu biedrības gatavojas šim notikumam

Tieši šajā zālē notiks mūsu pašdarbnieku koncerts. Piedalīsies visas biedrības bez izņēmuma. Ventspilnieki – ar 2 dziesmām un pantomīmu, tāpat savus numurus veido arī rēzeknieši, pļaviņiešiem būs tradicionālais skečs, valmierieši uzstāsies deju grupa ar uzvedumu "Uz Rēzeknes tirgu", liepājnieki savu dzimto pusi prezentēs izgājienā "Tavā un manējā Liepājā", kur apvienos dejas, teātri, dzeju. Arī pārējās biedrības dejos un rādīs humoristiskus uzvedumus.

LNS viceprezidente Sandra Gerenovska: "Vērtēšanas šoreiz nebūs. Par gājieni vēl nav skaidrs, vai tas notiks. Par to ziņosim LNS mājaslapā.

Koncerts sāksies pl. 13".

▲ **Sagatavoja: Ilze Kopmane**
2

LNS vadības kalendārs

LNS prezidents
Edgars Vorslovs:

11. aprīlī

Vadīja ikmēneša valsts deleģēto uzdevumu izpildes sapulci, kurā piedalījās LNS vadība, LNS Rehabilitācijas centra un LNS Surdotehniskās palīdzības centra vadība. Sapulces laikā tika analizēts 2016. gada marta mēneša darbs, kā arī apspriests darbs turpmākajiem 2016. gada mēnešiem, lai sekmīgi nodrošinātu valsts deleģēto uzdevumu veikšanu.

14. aprīlī

Kopā ar juristu tikās ar LNS Surdotehniskās palīdzības centra (SPC) vadību, lai apspriestu situāciju, kas izveidojusies jauna ieejas mezgla izbūvē jaunajam SPC telpām Elvīras ielā 19. Objekta nodošanu ekspluatācijā kavē sarežģītā situācija ar autoruzraugu. Tika apspriesti iespējamie juridiskie risinājumi šantāžas no autoruzrauga puses pārtraukšanai.

20. aprīlī

Vadīja darba grupas tikšanos, lai apspriestu LNS iespējas piedalīties Valsts kultūrkapitāla fonda (VKKF) projektu konkursā "Latvijai – 100". Darba grupas

tikšanās noslēdzās ar lēmumu piedalīties šajā konkursā.

22.–23. aprīlī

Apmeklēja Ventspils un Kuldīgas reģionālās biedrības. Vizītes laikā iepazīs ar situāciju šajās biedrībās, tikās ar LNS biedriem, lai uzklautu viņu problēmas un sniedza atbildes par iespējamiem to problēmu risinājumiem. Sestdien tikās ar Kuldīgas reģionālās biedrības valdes locekļiem, lai apspriestu biedrības vajadzības un LNS iespējamo dalību Lauku attīstības programmas 2014. – 2020. gadam projektu konkursā.

26. aprīlī

Kopā ar LNS Rehabilitācijas centra vadību tikās ar SIA "RBSSKALS Serviss" personāla vadītāju. Tikšanās laikā tika apspriestas nedzirdīgo nodarbinātības iespējas šajā uzņēmumā. Pozitīvi, ka uzņēmums pats griežas pie mums, piedāvājot darbavietas.

27. aprīlī

Vadīja LNS valdes sēdes norisi. Šī valdes sēde tika veltīta LNS kapitālsabiedrību 2015. gada pārskatu apstiprināšanai. Divas LNS SIA – LNS Rehabi-

litācijas centrs un LNS Surdotehniskās palīdzības centrs strādājušas ar peļņu. Divas LNS SIA – LNS nekustamie īpašumi un LNS Dane ar dažādu apmēra zaudējumiem. Vēl šajā valdes sēdē tika pieņemti lēmumi par SIA, kuras sekmīgi strādājušas, valžu prēmēšanu un izmaiņām LNS Dane valdē (*skat. rakstu "LNS valdes sēdē..." atsevišķi*).

6. maijā

Apmeklēja SIA "LNS Dane", kur svinīgā pasākumā pateicās par sniegto ieguldījumu vairāk nekā 40 gadu garumā līdzšinējai LNS Dane valdes loceklei Marijai Gedminienei un iepazīstināja uzņēmuma kolektīvu ar jauno valdes locekli Ritu Oniāni, novēlot vienīgajam LNS uzņēmumam, kurš nodarbojas ar šūšanas izstrādājumu ražošanu, veiksmi turpmākajā darbā.

10. maijā

Vadīja ikmēneša valsts deleģēto uzdevumu izpildes sapulci, kurā piedalījās LNS vadība, LNS Rehabilitācijas centra un LNS Surdotehniskās palīdzības centra vadība. Sapulces laikā tika analizēts 2016. gada aprīļa mēneša darbs, kā arī apspriests darbs turpmākajiem 2016. gada mēnešiem. ▲

LNS valdes sēdē – Kā mūsu SIA strādāja 2015. gadā

Kārtējā LNS valdes sēde notika 27. aprīlī. Tās sākās ar visu LNS SIA 2015. gada pārskatu apspriešanu un apstiprināšanu.

SIA „LNS nekustamie īpašumi” pagājušā gada darba rezultāti nav iepriecinoši, jo 2015. gads noslēgts ar 27 687 eiro zaudējumiem. Valdē notika diskusija, kāpēc tas tā. Izrādās, irnieki nemaksā par komunāliem pakalpojumiem, – to parāds 2015.gada beigās sasniedzis 33 000 eiro. Sanāk, ka šī summa pakalpojumu sniedzējiem bija jāsamaksā pašai SIA un LNS neguva peļņu.

Valde apstiprināja SIA 2015. gada pārskatu ar bilances zaudējumiem 27 687 eiro, tos sedzot no iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas un sabiedrības rezervēm.

SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” (RC) vadība saņēma daudz jautājumu par SIA darbību. Valdes locekļi gribēja zināt, kādi jaunumi ieviesti RC darbā atskaites periodā, un tika informēti: izveidota mobilā (izbraukumu) grupa un grafiks dežūrtulkiem, piesaistīti jauni sadarbības partneri, uz vietas nodrošināts pastāvīgs psihologs, iekārtota telpa radošajām nodarbībām u.c.

2016. gadā plānots turpināt valsts pasūtījuma īstenošanu, papildus – ieviest psihologa maksas pakalpojumu, zīmju valodas apmācības maksas pakalpojumu utt. RC sniegtie

maksas pakalpojumi veido apmēram 2 % no visiem pakalpojumiem.

RC gadu beidzis ar 35 063 eiro peļņu. Valde pārskatu apstiprināja un nolēma peļņu sadalīt šādi: 30 000 ieskaitīt dividendēs vienīgajam dalībniekam – Latvijas Nedzirdīgo savienībai, bet 5 063 eiro atstāt nesadalītu RC rīcībā ar mērķi nodrošināt sabiedrībā strādājošo surdotulku veselības apdrošināšanu.

Valde atļāva RC norakstīt pamatlīdzekļus (apgaismošanas un apskaņošanas iekārtas, kas uzstādīts "Rītausmā", bet šīs telpas RC vairs nenomā) par kopējo summu 13 087 eiro.

SIA „LNS Surdotehniskās palīdzības centrs” (SPC) Tās darba apjomu veido 93 % valsts pasūtījuma un 7 % brīvā

Sākumu lasiet 1. lpp. *Sagaidot LNS dzimšanas dienu*

Šajā rakstā nepakavēšos pie LNS vēsturiskās attīstības un sasniegumiem laika gaitā, to visu aprakstīt varētu tikai grāmatā ar vairākiem lapu desmitiem. To, kā LNS attīstījusies un kādu ieguldījumu devusi nedzirdīgo kopienas attīstībā, mēs varam izjust no katra personīgās dzīves pārmaiņām – kādas problēmas vai barjeras ietekmēja dzīves kvalitāti agrāk un kuras no tām vairs nav vai arī pastāv tikai daļēji.

Lai panāktu pozitīvas pārmaiņas, nepieciešams apvienoties, jo, kā saka, "viens nav karotājs". Tikai kopā darbojoties, var panākt pārējās sabiedrības un politiķu atbalstu, izskaidrojot viņiem problēmas būtību un piedāvājot nepieciešamos risinājumus.

Te sākas darbs dažādos iedzīvotāju slāņus pārstāvošām organizācijām konkrētas iedzīvotāju kopienas interešu aizstāvēšanā un lobēšanā*, to skaitā arī LNS darbs nedzirdīgo kopienas interešu aizstāvēībā.

Kā notiek šī interešu aizstāvēība? Tāpat kā valstis tiek pārvaldītas dažādos līmeņos un kā tiek veidotas valstu apvienības un starptautiskās organizācijas, tāpat darbojas arī nedzirdīgo organizācijas.

LNS reģionālās biedrības darbojas pašvaldību līmenī, risinot vietējā mēroga problēmas, LNS valde risina kopējās visas Latvijas nedzirdīgo kopienas problēmas Saeimas un ministriju līmenī.

LNS par labāku nedzirdīgo dzīves kvalitāti var iestāties, sadarbojoties arī ar starptautiskajām nedzirdīgo organizācijām, tāpēc LNS ir divu šo organizāciju – Pasaules nedzirdīgo federācijas (WFD) un Eiropas Nedzirdīgo savienības (EUD) biedrs.

EUD iestājas par kopējiem risinājumiem visās Eiropas Savienības valstīs, pārstāvot nedzirdīgo intereses Eiropas Parlamentā un Eiropas komisijā. WFD savukārt iestājas par kopējiem risinājumiem pasaules līmenī, cieši sadarbojoties ar Apvienoto Nāciju Organizāciju

(ANO) un Starptautisko invalīdu aliansi.

Kā nozīmīgākais šo organizāciju ilgu gadu darba sasniegums ir *ANO Konvencija par personu ar invaliditāti tiesībām* pieņemšana, kuru ratificējusi arī Latvijas valsts. Pašlaik tā visām nedzirdīgo organizācijām ir galvenais dokuments nemitīgam darbam, lai ieviestu tajā noteiktās normas dzīvē.

Kāds jau uzdos jautājumu – ko tā visu uzskaitīto nedzirdīgo organizāciju darbība man dod, vai no tā paēdis būšu? Atbilde – varbūt tieši bezmaksas "maizes rīcieni" jums neiedos, bet tiek radīti pēc iespējas labāki apstākļi, lai jums nebūtu šķēršļu pašam to "maizes rīcieni" ar savām zināšanām, prasmēm un darbu iegūt un apzināties sevi par personību, lai varētu pateikt – **ES VARU PATS!**

LNS man daudz devusi personīgajā izaugsmē un dzīves kvalitātes uzlabošanā, pateicoties tās darbībai dažādu šķēršļu novēršanā un pārliecības radīšanā, ka arī nedzirdīgs cilvēks daudz ko var paveikt, – es varēju apgūt savu pirmo arodu, iegūt autovadītāja tiesības, iegūt vidējo un augstāko izglītību.

Jaunā paaudze šodien pat nevar iedomāties, ar kādiem šķēršļiem bija jāstājas iepriekšējo paaudžu nedzirdīgajām vai vājdzirdīgajām personām. Piemēram, bija aizliegums vadīt transportlīdzekļus, bija tikai pamatizglītības pieejamība, zīmju valodas lietošanas ierobežošana, apgrūtināta informācijas pieejamība, tīrēto raidījumu trūkums un vēl daudzi citi šķēršļi, kuru mūsdienās vairs nav.

Tai pašā laikā, uzlabojoties dzīves kvalitātei, kas apmierina katra individuālās vajadzības, rodas mazāka vajadzība apvienoties kopējo vajadzību sasniegšanai. Pastāv arī viedoklis, priekš kam man to darīt, gan jau citi to manā vietā izdarīs. Tas manā skatījumā ir aplams viedoklis, jo tikpat labi arī kāds cits var tā uzskatīt un tā tālāk pa ķēdīti, līdz neviens tā arī neko neizdarīs.

tāpēc rodas zaudējumi. Tomēr Danei nav neviena parāda un arī neviena parādnieka. Danei trūkst kvalificētu darbinieku, jo algas ir mazas. Šobrīd pavisam ir 51 darbinieks, 9 no tiem strādā administrācijā.

Valde apstiprināja SIA „LNS DANE” gada pārskatu ar bilances zaudējumiem 51 955 eiro apmērā, šo deficītu sedzot no iepriekšējo gadu nesadalītās peļņas un rezervēm.

Valde nolēma par 2015. gada darbu izmaksāt prēmijas SIA, kas strādājušas ar peļņu valdes locekļiem Sandrai Gerenovskai, Lilitai Janševskai, Arnoldam Pavlinam, Aelītai Streļči.

Valde izskatīja SIA „LNS DANE” līdzšinējās vadītājas Marijas Gedminie-

LNS dzimšanas dienā ne tikai novēlēsīm tai visu to labāko, bet arī pie sevis pārdomāsim ne tikai to, ko LNS mums ir devusi, bet arī to, ko tās attīstībai esam devuši vai arī esam gatavi dot paši.

**Lobēšana ir informācijas un ideju izplatīšana ar mērķi ietekmēt ar likumu un normatīvo aktu pieņemšanu saistītos viedokļus un stimulēt amatpersonas un deputātus rīkoties atbilstoši lobētāja vēlmēm. ▲*

Kā iestāties LNS

LNS var iestāties no 18 gadu vecuma jebkura fiziska un juridiska persona, kas atzīst LNS statūtus.

Tos var izlasīt mājaslapā www.lns.lv, iepazīties ar tiem uz vietas LNS centrālajā mītnē Rīgā, Elvīras ielā 19 vai jebkurā no LNS 9 biedrībām:

Rīgā, Elvīras ielā 19
Rēzeknē, J. Raiņa ielā 5a
Daugavpilī, S. Mihoelsa ielā 54
Smiltēnē, Gaujas ielā 28
Valmierā, Brīvības ielā 44
Plaviņās, 1. Maija ielā 7
Ventspilī, Lielā Dzirnnavu ielā 24
Kuldīgā, Piltenes ielā 20 – 1
Liepājā, 1905. gada ielā 35

Ja kādā no šīm biedrībām (pēc brīvas izvēles) vēlas iestāties, jādodas uz to un tur jāaizpilda pieteikums (to iedos biedrībā), jāpievieno divas 3x4 fotogrāfijas.

Par jaunu biedru uzņemšanu lemj katras biedrības valde, pieaicinot arī pašu cilvēku, kurš vēlas iestāties LNS.

Iestāšanās nauda ir 1 eiro (iestājoties atkārtoti – 2 eiro); apliecība – 2 eiro, biedra nauda – 5 eiro gadā.

No LNS jebkurā laikā var izstāties, par to rakstiski paziņojot savai biedrībai.

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

tirgus pieprasījuma. Tā kā pagājušā gadā SPC bija atstāti 30 000 EUR no peļņas jaunu iekārtu iegādei ausu ieliktnu laboratorijai, tad valdes locekļi uzdeva jautājumu par individuālo auss ieliktnu izgatavošanas laboratorijas modernizācijas procesu, atbilde bija – jau tiek modernizēta daļa laboratorijas. SPC plāno arī apgūt dzirdes aparātu jaunāko modeļu pielāgošanas programmas, paaugstināt speciālistu kvalifikāciju.

Valde apstiprināja 2015. gada pārskatu ar peļņu 23 999 eiro, uzdodot SIA to visu ieskaitīt LNS kontā.

Visbēdīgākā situācijā ir SIA „LNS DANE” (Dane). No visām uzņēmuma telpām tiek izmantota tikai puse, bet arī par otru pusi jāmaksā par apkuri, tieši

nes iesniegumu ar lūgumu atbrīvot no darba sakarā ar aiziešanu pensijā.

Valde nolēma atsaukt M. Gedminieni no valdes locekļa pienākumiem, izmaksāt atlaišanas pabalstu un ievēlēt pašreizējo ražošanas direktori Ritu Oniani par SIA „LNS DANE” valdes locekli (uzņēmuma vadītāju). (*Interviju ar M. Gedminieni lasiet jūnija Kopsolī*).

Visbeidzot valde **apstiprināja LNS Jauniešu centra darbības stratēģiju 2016. – 2020. gadam** un nolēma tajā paredzētajām aktivitātēm finansējumu piešķirt saskaņā ar LNS domes apstiprinātā konkrētā gada budžetu. ▲

Sagatavoja: Zigmārs Ungurs

Par planšetu lietošanu

Kops pagājušā gada ļoti daudzi jau ir saņēmuši valsts apmaksāto digitālo vizuālās saziņas ierīci – planšetdatoru. Kā veicas ar tā apgušanu un lietošanu?

Stāsta klientu apkalpošanas speciālists Juris Grundulis: *"Ja iesācēji netiek galā vai neprot lietot kādas programmas planšetē, tad viņi vēršas pie LNS biedrības, LNS Rehabilitācijas centra un Dienas centra "Rītausma" speciālistiem pēc palīdzības.*

Ja klienti ar problēmām cenšas tikt galā paši, tad gadās, ka nospiež kādu nepareizu funkciju. Nedzirdīgajiem grūti saprast, kura funkcija jānospiež ekrānā parādītajā izvēlnē. Ja nepareizi izdarīts, tad to var labot – vajag atiestatīt planšeti uz rūpnīcas iestādījumiem. Ja arī pēc tam planšete nedarbojas pareizi, tad tā jānogādā servisa vietā Rīgā, Surdotcentrā vai tā filiālēs Rēzeknē, Ventspilī, Daugavpilī, Liepājā. Līdzī jāņem līgums un planšete ar visu kasti (iepakojumā).

Pēc planšetes saņemšanas vairāki lietotāji nospiež operētājsistēmas atjaunināšanu paziņojuma apgabala, un viņiem radās problēma ar aplikāciju "Skype" – videosarunas tiešsaistē parādās melns ekrāns no priekšējās kameras. Šādā gadījumā šī aplikācija jāizdzēš un no jauna jāielādē no Play veikala.

Ar Surdocentra norikojumu biju komandējumā Valmierā, Smiltēnē (attēlā), Alūksnē, Daugavpilī, Rēzeknē un Pļaviņās, kur uz vietas biedrības apmācību klientus planšetdatora lietošanā vienas stundas laikā. Atkarībā no klienta zināšanām skaidroju, kā lietot Skype, e-pastu, kontaktus, interneta pārlūkprogrammu un SMS.

Piemēram, viena pensionāre cienījamā vecumā tiešām vēlas lietot mūsdienu modernās tehnoloģijas. Es viņai skaidroju, kā lietot Skype, SMS un interneta pārlūkprogrammu, tomēr viņa iemācījās tikai Skype. Tad viņai ieteicu turpināt apmeklēt konsultācijas pie vietējā speciālista.

Šajos izbraukumos izsniedzu klientiem apmēram 80 planšetes ar 2 dažādiem ekrāna izmēriem – 8 un 10 collas. Visvairāk bija pieprasītas 10 collu planšetes, un liekas – visvairāk tās saņēma sievietes.

Dažās reģionālajās biedrībās uz vietas ir zinoši cilvēki, kas var palīdzēt klientiem apgūt planšeti. Bet uz dažām reģionālajām biedrībām konsultēt brauc atsaucīgais palīgs – Raitis Rūrāns no Rīgas. Paldies viņam!" ▲

Foto: Lida Šilinska

Kā klienti izmanto valsts apmaksātos pakalpojumus

Rit septītais gads, kopš LNS turpina pildīt valsts deleģētās funkcijas – sniedz sociālās rehabilitācijas un surdotulka pakalpojumus personām ar dzirdes invaliditāti un nodrošina ar surdotehnikajiem palīgīdzekļiem personas ar dzirdes traucējumiem.

Šo pakalpojumu nodrošināšanā iesaistītas LNS kapitālsabiedrības – SIA "LNS Rehabilitācijas centrs" (turpmāk RC) un SIA "LNS Surdotehnikās palīdzības centrs" (turpmāk SPC), kā arī SIA Veselības centrs „Bīķernieki” (Latvijas Bērnu Dzirdes centrs) un Valmieras Vārdzirdīgo bērnu internātdussskolas Dzirdes centrs, ar kuriem visiem LNS noslēgusi līgumu par pakalpojumu sniegšanu.

Kā veicies ar pakalpojumu sniegšanu I ceturksnī, par to šajā rakstā.

Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšana

Turpina augt sociālās rehabilitācijas pakalpojumu saņemumu skaits. Tos izmantoja 701 klients. No tiem 600 klienti saņēma palīdzību un atbalstu sociālo problēmu risināšanā; 222 – psihologa pakalpojumu, 189 – apmeklēja radošās pašizpaušmes nodarbības un 30 – latviešu zīmju valodas nodarbības.

Klienti pakalpojumus saņēma gan rehabilitācijas centrā Rīgā, gan pakalpojumu sniegšanas vietās Alūksnē, Liepājā, Kuldīgā, Rēzeknē un Daugavpilī. Lai nodrošinātu atsevišķu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu maksimāli tuvu klientu dzīvesvietai, RC speciālisti vismaz reizi mēnesī izbrauca uz citām pakalpojumu sniegšanas vietām: Valmieru, Smiltēni, Pļaviņām, Ventspilī, Tukumu un Jelgavu.

Surdotulka pakalpojums saskarsmes un izglītības programmas apguves nodrošināšanai

Salīdzinot ar pagājušā gada 1. ceturksni, pieaudzis arī surdotulka pakalpojumu izmantojošo skaits – 908 klienti. Pakalpojumu sniedza 36 tulki 9355 stundu apjomā. Tas nozīmē, ka katrs klients izmantojis

tulku vidēji 10 stundas ceturksnī.

Savukārt 45 klienti izmantoja surdotulka pakalpojumu izglītības programmas apguvei. To nodrošināja 27 tulki, tulkojot 20 dažādās mācību iestādēs visā Latvijā – divās profesionālās pamatizglītības iestādēs, 13 profesionālās vidējās izglītības un 5 augstākās mācību iestādēs. Katrs studējošais nedzirdīgais mācību procesā izmantoja tulku vidēji 42 stundas ceturksnī.

Nodrošinājums ar surdotehniku

SPC tagad izsniedz augstākās kvalitātes daudzkanālu (līdz pat 9 kanāliem) digitālos dzirdes aparātus (dāņu firmas "Oticon" un Vācijas firmas "Siemens"). Piemēram, aparāta "svilpošanas" noņemšanai tiek izmantota atgriezeniskās skaņas dinamiskās reducēšanas sistēma, visos aparātos ir skaņas virziena noteikšanas programma, vismaz 3 pārslēgšanas iespējas – apļa, dalītā, fiksētā vai automātiskā pārslēgšanās, programma runas izpratnei trokšņainā vidē, telpiskā trokšņa regulēšanas sistēma, ieskaitot zemās frekvences un citi jaunāko tehnoloģiju sasniegumi, kas SPC klientiem nodrošina labāku skaņas izšķirtspēju.

SPC joprojām nodrošina dzirdes aparātu saņemšanu ne tikai Rīgā, bet arī 4 filiālēs – Liepājā, Ventspilī, Rēzeknē un Daugavpilī. 1. ceturksnī dzirdes aparātus saņēma 854 klienti (no tiem 10 bērni), kas ir par 15 % mazāk nekā iepriekšējā gada 1. ceturksnī, jo samazinājies valsts pasūtījums.

Tika izsniegtas arī 184 digitālās vizuālās saziņas ierīces (planšetdatori), 71 pulkstenis ar vibrozvanu, 9 skaņas indikatori ar gaismas signālu, 2 komunikatori un 1 telefons ar pastiprinātāju.

Iepriekšminēto surdotehniku klientiem bija iespēja saņemt

Fotokonkurss "Mūsu biedru fotostāsti"

Dzīvnieciņi patik visiem, laikam tāpēc maija tēmai "Mūsu mājdzīvnieki" tika iesūtīts rekordliels fotogrāfiju skaits – 29!

Lūk, fotogrāfiju autori: Igors Kurzenkovs, Ineta Rūtiņa, Nadežda Jefremova, Regīna Radkeviča, Māris Dukurs, Airita Krasnā, Natālija Janevica, Evija Veidemane, Inese Briška, Ina Rutkovska, Vineta Miljone, Gatis Miljons, Inguna Čauna, Ilona Palīce, Žanete Škapare, Māra Lasmane, Sergejs Lasmanis, Jānis Zandovskis, Kristaps Legzdīņš, Jānis Immurs (Rīga), Gatis Valeniks, Genovefa Ņevjadomska, Ilona Fomina, Baiba Bicēna, Santa Strauja, Andris Keders, Karmena Ikauniece, Jānis Ikaunieks, Karīna Pavlova.

Visvairāk fotografēti kaķi, veselas 12 fotogrāfijas ar dažādas krāsas un dažāda raibuma kaķukiem, bet suņuki ir otrajā vietā – 8 fotogrāfijas. Vēl dažādi dzīvnieki sastopami fotogrāfijās, šajā ziņā īpaši izceļas **Andra Kedera fotogrāfija "Mājas tusiņš – katram savas intereses"**, kurā redzami gan truši, gan kazas, gan pīles, un katram tiešām sava interese...

Lai nu kā, bildes ir kvalitatīvas un interesantas, vērtēšana nebija viegla, bet galu galā žūrijas vērtējumā **pirmajā vietā Jānis Immurs ar fotogrāfiju "Arī kaķis izdomāja abonēt"**. Otrajā vietā **Sergejs Lasmanis ar foto "Vai dosi pienu?"**, bet trešā labākā mēneša bilde – **Ineses Briškas "Vismīļākā atmiņa"**.

Balsojumā sociālajos portālos **uzvarēja ventspilnieces Inas Rutkovskas foto "Mans nenopietnais draugs"**.

Jūnija tēma ir **"Biedrību pasākumi – no neparasta skatupunkta"**. No neparasta skatupunkta – tas nozīmē, piemēram, ja fotografējat kādu pasākumu, tad nebūs interesanti, ja bildē būs redzams, ka visi sēž pie galda un smaida, bet nekas nenotiek, labāk nofotografēt kādu interesantu epizodi, darbību, neparastu situāciju. ▲

Žūrijas vārdā: Zigmārs Ungurs

I vietā: Jānis Immurs
"Arī kaķis izdomāja abonēt"

II vietā: Sergejs Lasmanis
"Vai dosi pienu?"

Populārākais foto
"Mans nenopietnais draugs"

III vietā: Inese Briška
"Vismīļākā atmiņa"

**Bildes jūnija tēmai
var iesūtīt līdz
7. jūnijam. Gaidīsim!**

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

maksimāli tuvu dzīvesvietai. SPC speciālisti apkalpoja klientus arī LNS biedrībās – Smiltēnē, Alūksnē, Valmierā, Pļaviņās, Kuldīgā, Ventspilī un Liepājā.

Klienti apguvuši planšetdatora sniegtās iespējas un aktīvi to izmanto komunikācijā ar sociālā darba speciālistiem un tulkkiem.

Rindā uz populārāko tehnisko palīg-līdzekli nedzirdīgo vidū – **planšetdatoru uz 1. maiju uzņemti 317 cilvēki**. Situācija rindā uz pārējiem tehniskajiem palīg-līdzekļiem ir šāda: **dzirdes aparātu gaida 629 cilvēki**, modinātāju ar

vibrozvānu 48, telefonu ar pastiprinātāju – 8, skaņas indikatoru ar mehānisko signālu – 114, bet ar gaismas signālu – 6 cilvēki. Uz FM radiofrekvenču pārraides sistēmu rindā uzņemti 13 cilvēki.

Saglabājusies interese par savienotājiem radio un televīzijas uztvērējiem (*indukcijas cilpu*) – uz to jau pietiekušies 75 cilvēki, ko SPC vēl nav sākusi izsniegt, jo pašlaik notiek tās iepirkuma procedūra.

Lai labāk apmierinātu klientu vajadzības, SPC šogad plāno piedāvāt 3 veida skaņas indikatorus ar mehānisko (vib-

rēšanas) signālu: 1) jauniem vecākiem radioaukli, kas paredzēta zīdaiņa raudu uztveršanai un guļošu (slīmu, vecu) cilvēku aprūpētājiem, lai sajustu viņu saucieni, 2) durvju zvānu uztveršanai un 3) telefona zvānu, taimera, dūmu detektora signālu saņemšanai. Iepriekšminētos tehniskos palīg-līdzekļus sāks izsniegt augustā.

Savukārt FM radiofrekvenču pārraides sistēmu plānots izsniegt, sākot ar šī gada otro pusi. ▲

Inese Immure, Valsts deleģēto sociālo pakalpojumu nodaļas vadītāja

Man patīk darboties radoši

Cēsīs, Kr. Valdemāra ielā 13 ir liela ēka, kur 504. kabinetā iekārtota Valmieras RB biedres Daces Menģeļes šūšanas darbnīca. Viņa tajā saimnieko jau gandrīz trīs gadus. Dace piekrita sarunai ar KS.

Mūsu vidū nemaz nav daudz tādu, kuri uzdrošinājušies aizsākt savu biznesu un veiksmīgi noturējušies tajā. Tāpēc "Kopsoli" aicināja Daci uz sarunu par biznesu, par mākslu, par dzīvi...

Kā radās tāda ideja – dibināt savu šūšanas darbnīcu? Kāds bija sākums?

Šūšanas darbnīcu nodibināju 2013. gada septembrī. Darbnīcā strādāju viena. Ideja radās pirms vairākiem gadiem. Vairākas reizes domāju, kur un kā atrast telpu darbam ar klientiem. Pēc juridiskā statusa esmu pašnodarbināta persona, reģistrējos VID Cēsu nodaļā. Veicu savu mazo grāmatvedību.

Telpas irēju. Cēsīs telpu īre nav lēta.

Meklēju telpas pilsētā ilgi, gāju pati, interesējos, vai varu tur veikt savu saimniecisko darbību. Mana darbnīca ir izdevīgā vietā, kur apgrozās cilvēki. Turpat ir manikīrs, frizētava, veselības aprūpes centrs. Pie manis pašlaik strādā divas praktikantes no apmācību centra "Buts" – viena no Limbažiem, otra no Cēsīm. Viņas savu šūšanas prasmī apgūst lēnām. Bet darbus saprot un ir pacietīgas. Protams, cilvēki, klienti ir dažādi.

Pastāstiet, lūdzu, kāda pieredze biznesā ir jūsu ģimenei?

Mana mamma Cēsīs strādāja par veikala vadītāju rūpniecības preču nozarē. Pēc tam man ar vīru bija ēdnīca. Es arī tagad labprāt uzsāktu ēdināšanas biznesu, ja būtu otrs cilvēks. Man patīk darboties radoši.

Kā veicas ar darbu, pasūtījumu daudz? Kādi ir visvairāk?

Darbs, ko daru, man patīk. Varētu teikt, ka tas ir mans sirdsdarbs. Pasūtījumi ir dažādi, klientu vēlmes arī. Man nācies uzklaut dažādas klientu vēlmes un idejas, un es palīdzu viņiem, piedāvājot idejas arī no savas puses. Piemēram, aizkaru šūšanā, romiešu žālūziju gatavošanā – man patīk savā darbā ieguldīt radošu izdomu. Darbnīcā veicu visa veida apģērba remontu, izdomāju dizainu, da-

rinu visāda veida aizkarus, kā arī izpildu speciālus pasūtījumus, piemēram, no izglītības iestādēm, bērnu dārziem – šujam gultasveļu, arī bērnu attīstības praktiskajām nodarbībām izgatavojam rotaļu mantiņas.

Kā jūs komunicējat ar klientiem, vai varat saprast, ko viņi runā?

Tulku kādreiz izmantojat?

Ar klientiem tieku galā. Komunicējot sarunu valodā, sanāk arī pazīmēt skices utt. Man tas nesagādā grūtības. Ir klienti, kuriem mūsu komunikācija šķiet savādāka, bet tās nav manas problēmas. Kaut kā eju uz priekšu ar labām domām.

Kādā veidā un kur reklamējat savas šūšanas darbnīcas pakalpojumus?

Savas darbnīcas pakalpojumus reklamēju sociālajos tīklos, piemēram, Facebook.

Tur klienti man jautājuši par darbnīcas atrašanās vietu, arī par individuālo apģērba šūšanu, interesējas, vai sestdienās arī strādāju un tamlīdzīgi.

Vai varat pastāstīt par savu ģimeni? Ko dara bērni?

Dēls Roberts beidzis studijas Anglijā un šobrīd strādā tur kādā tehnoloģiju kompānijā par reklāmas menedžeri. Mēs sazināmies pa skaipu, telefoniski – lietojot *whatsapp*. Viņš katru gadu brauc uz Latvijas mājām, pat vairākas reizes gadā. Tagad gaidu viņu vasarā.

Meita Zane plāno sākt studijas rudenī. Viņa līdz šim strādāja Rīgā tiesā par sekretāri. Taču drīz dosies uz Angliju strādāt un studēt biznesu un personālvadību.

Vai svinat Mātes dienu?

Protams, bērni par to atceras un man gatavo pārsteigumus... Arī mēs savukārt neaizmirstam savas omītes iepriecināt

ar pašdarinātām dāvaniņām.

Vai pulcējaties kopā Cēsu grupā, vai arī dodaties uz Valmieras RB klubu un LNS lielākajiem pasākumiem?

Pašreiz neesmu grupas vadītāja. Biju īsu laiku pirms vairākiem gadiem. Mūsu grupa vairs nav liela. Daudzi aizceļojuši darbā uz citām zemēm. Mums nav savas saietas telpas Cēsīs, kur sapulcēties pie tējas tases sarunai, domu apmaiņai par dzīvi tāpat vien vai kādos svētkos. Tāpēc šad tad aizbraucu uz Valmieras RB pasākumiem. Tāpat arī lielākos LNS pasākumos un festivālos cenšos pabūt.

Valmierā vienmēr ir jautri un interesanti latviešu tradīciju pasākumi, arī citu svētku ballītes, piemēram, jubilejas. Diemžēl dažādu apstākļu dēļ reti sanāk aizbraukt. Bet man vienmēr tuvi un sirdī ir savi cilvēki.

Domāju aizbraukt jūnijā arī uz LNS pašdarbības festivālu Rēzeknē. Kādreiz pati gribēju piedalīties pašdarbībā, diemžēl pietrūkst laika... Daži biedri šogad no mūsu Cēsu grupas gan piedalīsies festivāla programmā.

Kādas jums ir aizraušanās? Ko darīsiet vasarā?

Mana aizraušanās – kultūras un mākslas pasākumu apmeklēšana. Teātris saista mazāk, patīk muzikālās izrādes. Koncertus apmeklēju, piemēram, R. Paula, *Prāta Vētras*, arī ārzemju, turklāt ne tikai Cēsīs, bet arī Rīgā, Valmierā.

Brīvajā laikā apmeklēju mākslas studiju „Stallis” – patīk gleznot ar akvareļiem. Tur ne tikai mācos, bet arī satiekos ar cilvēkiem, parunājamies par gleznošanas mākslu un dzīvi. Man mājās ir vairāki darbi akvareļu tehnikā.

Tie tapuši gan dabā, gan telpās. Man pašai patīk gleznot dabas skatus, ainavas, ziedus, kluso dabu. Esmu savas gleznas arī pārdevusi; ir bijuši klienti, kas pasūta un vēlas gleznā redzēt kaut ko konkrētu, piemēram, magones vai kluso dabu.

Mazlietīn laiku vajag, iedvesmai arī jābūt un – pasūtījums ir gatavs! Jā, par nedzirdīgo mākslinieku kopu “Cerība” zinu. Piedalījos kopā ar viņiem izstādē, tur bija manas gleznas “Kalni”, “Klusā daba”.

Labprāt paceļoju pa Latviju un ārvalstīm. Vasarā vislabprātāk dodos dabā.

Paldies par sarunu, Dace, un – lai sokas darbs, lai jauka vasara! ▲

Zigmārs Ungurs

Foto: no D.Meņģeļes personiskā arhīva

Apmierināti ar dzīvi...

Kad dienas centrā "Rītausma" kārtējā apmeklējumā bija ieradusies Inese un Normunds Krazes ar savu jaunāko meitu Dārtu, "Kopsolī" devās viņus intervēt Mātes dienas noskaņās. Šajā ģimenē aug trīs bērni. Kā tas ir šajos laikos, kad tik daudzi sūdzas par dzīves grūtībām, – vai aprūpēt, pabarot un audzināt tos ir viegli vai grūti?

Atklāti par ģimenes dzīvi

Inese, kā jau māmiņa un šī raksta galvenā varone, ir visrunīgākā. Vecākajai meitai Dinijai būs 6 gadi, vidējais ir trīs gadus vecais Džeims, bet pati jaunākā meita Dārta šajā pasaulē ir jau sešus mēnešus. Abi vecākie bērni apmeklē bērnudārzu, bet Dārtu vecāki reizēm ņem līdzi uz dienas centru.

Inese stāsta, ka dienas centru viņi apmeklē tikai tad, kad ir labs laiks, jo mazo ņem līdzi. Viņiem ir labs ģimenes auto – minivens Mercedes Benz Vito, ļoti ietilpīgs, visiem ģimenes locekļiem tur vietas pietiek un vēl paliek pāri mantām.

Pēc Ineses novērotā, uz dienas centru nāk diezgan daudzi jaunie vecāki – pie psihologa, uz lekcijām. Jaunieši nāk, lai viņiem izskaidro lietas, kuru skaidrojumu drukātā tekstā viņi nesaprot.

Kad dienas centrā organizē kādu pasākumu jaunajām māmiņām, Inese par to saņem īsziņu telefonā. Skaipu viņa lieto mazāk, jo dienas centra asistente parasti aizņemta ar citiem cilvēkiem un visu laiku nesēž pie datora.

Tulkus Inese izmanto aktīvi, viņa apgalvo, ka citādi nevar, jo tulkus pilnīgi nepieciešams svarīgos gadījumos – pie ārstiem, pie psihologa un citur.

Kā dzima bērni?

Pirmajās dzemdībās Inesei nebija klāt asistenta, kas saprastu zīmju valodu. Bet Inese apgalvo, ka pati varēja saprasties ar ārstu. Otrajās dzemdībās viņai klāt bija draudzene Krista Blīgzna,

bet trešajās klāt bija vīrs. Inese atzīst, ka dzemdēt nebija sarežģīti.

Interesants fakts, ka tagad Inesei un Normundam pašiem ir trīs bērni, un katrs no viņiem arī nācis no trīsbērnu ģimenes. Normundam ir brālis un māsa, arī Inesei ir brālis un māsa.

Vasarās – laukos visiem patīk

Inese pati ir dzimusi Rīgā, bet, kad viņai bija trīs gadi, tad ģimene pārcēlās uz laukiem. Pēc tam atkal uz Rīgu, kur Inese tagad dzīvo jau desmit gadus – viņi irē dzīvokli.

Vecāki palika laukos, un tagad katru vasaru Inese un Normunds ar bērniem brauc padzīvot tur vismaz trīs mēnešus. Vecāku mājās ir jauki, bērniem ļoti veselīgi, pašiem lielajiem arī ir interesanti. Inese dodas makšķerēt, visbiežāk kopā ar meitu Diniju, netālu ir gan upe, gan ezers. Pagājušajā vasarā Dinija lūdza, lai viņai nopērk trusīti. Tad nu nopirka gan Dinijai, gan Džeimam katram pa trusim – tie pašlaik ir turpat vecāku mājās.

Kamēr pa vasaru dzīvojas laukos, Inesei ļoti patīk sēņot, lasīt mežā melnes un purvā – brūklenes. Šajās gaitās visbiežāk viņai pievienojas Dinija, kurai patīk aktīvs dzīvesveids. Kad laiks paliek aukstāks, ģimene atgriežas Rīgā.

Arī Rīgā nav garlaicīgi

Nekad Inesei nesanāk garlaikoties – jāaprūpē bērni, jāgatavo visiem ēst. Kad viss izdarīts, tad vakars un nogurums jau klāt. Inese prot šūt un reizēm pēc radnieku lūguma kaut ko uzšuj viņiem, bet sev īstenībā tam nav laika.

Normunds pastāsta, ka agrāk strādāja oficiālā darbā, bet krīzes laikā to pazaudēja. Tagad viņam daudz laika aizņem sievas un bērnu izvadāšana ar auto – kur nu katram vajag. Tāpēc viņš uzņemas dažādus gadījuma darbus tad, kad ir brīvs. Viņam vislabāk patīk iekštelpu remonts.

Par tuvāko nākotni runājot, Inese stāsta, ka drīzumā grib pabeigt autoskolu un saņemt autovadītājas apliecību, lai varētu pati vadīt bērnus un vīram būtu vairāk brīva laika. Teorētisko eksāmenu CSDD viņa jau nokārtojusi, drīz būs braukšanas eksāmens. Vēl viņa plāno rudenī iestāties dzirdīgo skolā, lai tālmācībā pabeigtu pamatzglītības iegūšanu – būs jāmacās viens gads.

Abi apgalvo, ka viņiem nav problēmu, lai justos laimīgi un apmierināti ar savu dzīvi. ▲

Intervēja: Zigmārs Ungurs

Foto: No I. Krazes personiskā arhīva

Par palīdzību jaunajām māmiņām

Stāsta Dienas centra "Rītausma" atbalsta persona jaunajām māmiņām pēcdzemdību periodā ARTA BIRZNIECE – SILIŅA:

"Esmu pieredzējusi atbalsta persona pēcdzemdību periodā, kad māmiņa ar mazuli ir mājās un viņai var rasties pirmās neskaidrības un problēmas. Atbildu uz māmiņas jautājumiem, palīdzu jaunajiem vecākiem zīdaiņu aprūpē."

Aprūpe nav tikai kopšana, bet arī zīdīšana, pieskārieni mazulim, iekļaujot arī tēva apmācību bērna audzināšanā, pareiza mazuļa turēšana un citas labas un vajadzīgas lietas. Nodrošinu fizisko, emocionālo, informatīvo atbalstu sievietei, kuras bērns ir vecumā līdz 2 gadiem, bet neveicu nekādas medicīniskas manipulācijas. Pēcdzemdību periodā esmu palīdzējusi arī Inesei Krazei. Devu padomus, kā zīdīt mazuli, ieteicu, lai izmanto dažādas pozas, lai būtu ērti gan mammai, gan mazulim.

Svarīgi, lai māmiņa nav nogurusi, ir mierīga un priecīga, tad arī mazulis būs laimīgs. Atbalsta persona strādā arī naktī. Es zinu, kurai topošajai māmiņai tuvojas dzemdības un, gulēt ejot, zem spilvena palieku mobilo telefonu, lai māmiņa var droši sūtīt sms, kad viņa jūt, ka tuvojas dzemdības.

Sazinās ar atbalsta personu, kura var aizbraukt uz dzemdību namu atbalstīt un sniegt nepieciešamo informāciju dzemdību laikā, vai, ja māmiņai sākas dzemdības, slimnīcas ārsts pats izsauc atbalsta personu.

Atzinību pelna Inguna Krama, kas daudz palīdz brīvprātīgi, bez atalgojuma.

Tā kā mūsdienās tehnoloģijas ir ļoti attīstītas, māmiņa no jebkuras vietas var skaipā sarunāties un konsultēties ar atbalsta personu. Mūsu Dienas centrs piedāvā arī māmiņu grupas nodarbības pie dažādiem speciālistiem: psihologa, sociālās darbinieces, atbalsta personas, stilistes, kā arī var pieteikties fizioterapeita konsultācijai.

Sadarbojamies ar Nedzirdīgo invalīdu atbalsta fondu "Klusums", kas dāvina autiņbiksītes mazuļiem līdz 2 gadu vecumam bez maksas. Lai tās saņemtu, var pieteikties pie manis.

Māmiņas saka lielu paldies par veiksmīgu sadarbību NIAF „Klusums” pārstāvim Guntaram Beisonam.” ▲

Liepājā – “Gadalaiku noskaņas”

Pašlaik pilnā sparā realizējas projekts “Gadalaiku noskaņas”: notiek regulāras dejošanas nodarbības, kuru laikā 3.aktivitātes “Radošā mākslas studija “Dejošana+teātris”” vadītājs Aldis Ādamsons kopā ar projekta dalībniekiem aktīvi gatavojas dalībai šī gada jūnijā Vīslatvijas nedzirdīgo pašdarbības festivāla “Zilo ezeru zeme” norisei Rēzeknē, iestudējot jaunu uzvedumu par Liepājas pilsētu “Tavā un manā Liepājā”.

Projektu finansē Liepājas pilsētas pašvaldība (700,00 EUR, 52,63 %) un līdzfinansē LNS sadarbības partneris SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” (630,00 EUR, 43,37%). Kopējās projekta izmaksas sastāda 1330,00 EUR (100%). ▲

Daugavpīlieši vēl gaida iespēju

2016. gada 1. martā LNS iesniedza projekta “Daugavpils – iespēju pilsēta visiem” pieņemumu Daugavpils pilsētas domei, un tas ir guvis atbalstu.

Tagad LNS gaida paziņojumu ar oficiālu apstiprinājumu, un tad arī daugavpīlieši varēs sākt realizēt dažādas aktivitātes savu biedru līdzdalībai brīvā laika radošā un izzinošā pavadošanā, atpūtas dažādošanā, jaunu zināšanu un prasmju apguvē. Tas sekmēs viņu dzīves kvalitātes uzlabošanu. ▲

Tukumnieki ritina labo darbu kamolīti

LNS iesniegtais projekts “Ripo, ripo kamolītis, klusi darbus darīdams” Tukuma novada domē ir guvis finansiālu atbalstu aktivitātēm, kuras īsteno Rīgas RB Tukuma grupa.

Projekta īstenošana notiek no 2016. gada 1. aprīļa līdz 16. decembrim. Projekta vadītāja – Māra Lasmane.

Plānoti šādi pasākumi: pašdarbības kolektīva dalība mākslinieciskās pašdarbības festivālā Rēzeknē – uzstāšanās; izziņas ekskursija, iepazīstot Rēzeknes pilsētas kultūru, vēsturi; veselību veicinoša nometne ar apaļā galda diskusiju, radošām darbnīcām, sporta aktivitātēm; latvisko tradīciju pasākums “Ziemassvētki” un citi.

LNS projektu “Ripo, ripo kamolītis, klusi darbus darīdams” līdzfinansē Tukuma novada Dome. ▲

Sagatavoja: Karīna Pavlova

Valmierā atkal Prāta spēle!

Šoreiz piedalījās mazāk cilvēku – 5 komandas, katrā divi dalībnieki. Daudzi laikiem rušinājās pa saviem dārziņiem.

Pēc divarpus stundu galvu laužšanas, kuru laikā atbildes tika atrastas uz 100 jautājumiem, minētās piecas komandas vietas sadalīja šādi: **1.vietā ar 57 punktiem Alvis Vestfāls /Dace**

Lāce; 2. – ar 46 p. Sintija Kārklīņa/Mārīte Jegorova; 3.– ar 43 p. Maija Gumbre/Roberts Immurs.

Jautājumi bija visdažādākie, piemēram, cik skriemeļu ir zilonim, pelei, žirafei. Jeb arī: cik ezeru ir Somijā. No 4 variantiem vajadzēja izvēlēties pareizo. Uz dažiem jautājumiem atbildes bija pat neticamas, bet prāta spēļu organizatore Līga Immure tad rādīja bildes, bija jātic.

Visiem patika, un valmierieši ar nepacietību gaidīs nākamās spēles rudenī! ▲

Atceroties Rēzeknes MRU

Saulainajā 1. maija svētdienā nedzirdīgie ļaudis, kuri strādājuši Rēzeknes MRU, pulcējās uz atmiņu pasākumu.

Sanākušie dalījās atmiņās par darba gaitām MRU, par kopējiem atpūtas brīžiem; vēroja un apsprieda prezentāciju ar fotogrāfijām no personīgajiem arhīviem. Pieminēja vecos darba kolēģus, meklēja un at-

pazina viņus fotogrāfijās.

Aizrautīgi par savām darba gaitām MRU stāstīja Pēteris Kalvīts, Vissija Gorūza, Veronika Vagale, Monika Lankovska, Ļubova Makuža, Feodora Kalvīte. ▲

Rīgas ļaudis talko Rītausmā

Jau no desmitiem rītā tur sāka rosīties talkotāji – pie četriem desmitiem jauniešu, pieaugušo un pensijas vecuma cilvēku. Visus saformēja piecās grupās, katrai bija savi veicamie uzdevumi, kurus ierādīja SIA “LNS nekustamie īpašumi” vadītājs Varis Strazdiņš.

Notika logu spodrināšana visam

Šogad pirmo reizi kopš Latvijas neatkarības atjaunošanas LNS Rīgas RB organizēja talku, kas notika Rītausmā.

pirmajam stāvam gan no iekšpuses, gan ārpuses. Tika sakārtota dekorāciju noliktava, no pagraba sanesa grāmatas, tās sašķiroja un salika plauktos, no muzeja visus materiālus pārvietoja uz citu telpu.

Tā godam bija nopelnīta arī kafijas pauze ar garšīgām sviestmaizēm! ▲

Jelgavnieki šauj un met

Jelgavas grupas biedri 30. aprīlī Zinta Felkera vadībā pla-vā brīvā dabā organizēja draudzības spēli šautriņu mešanā un šaušanā.

Pedaloties 11 dalībniekiem, no-skaidrojās uzvarētāji. **Sievietēm 1. vietu ieguva Sandra Bērziņa, 2. vieta Tatjanai Lominskai, 3. – Ilonai Polei. Viriešu konkurencē uzvarēja Zintis Felkers, 2. – Vova Koroļovs, 3. – Ivars Klāsups. ▲**

Liepājniekiem dzimšanas diena un orientēšanās

7. aprīlī liepājnieki atzīmēja savas biedrības 68. dzimšanas dienu.

Pasākumu vadīja Gundega Paņko, notika konkurss par biedrības vēsturi.

Biedri ar gandarījumu atcerējās, ka vienmēr bijuši aktīvi dejojāji un piedalījušies

koncertos, festivālos, braukuši ar laivām un makšķerējuši, iesaistījušies arī daudzos citos pārgājienos, latvisko tradīciju pasākumos.

“Atklāj Liepāju no jauna” – tā saucās šī gada orientēšanās spēles devīze, kurā 4. maijā piedalījās arī Liepājas RB biedri. Šī spēle Liepājā notiek jau piekto gadu, šogad piedalījās 1242 dalībnieki. Viņu vidū arī mūsējie!

Pirmo reizi šajā orientēšanās spēlē kā kājāmgājēji ar 3 komandām piedalījās arī Liepājas RB biedri: Vazdiķu ģimene, komanda „Omars” un dāmu komanda ar bērnu – „HIMGS”. Katrai komandai pilsētā bija jāatrod 9 kontrolpunkti, kur jāatbild uz jautājumiem par Latviju, Liepāju, kā arī papildus varēja piedalīties sportiskajās aktivitātēs, lai iegūtu vairāk punktu. Liepājnieki labi tika galā – komanda „Omars” saņēma diplomu ar dāvanām. ▲

Draudzīgais basketbols Tukumā

7. maijā Tukumā notika draudzības spēles basketbolā triju komandu starpā: sacentās Tukums/Jelgava, Kuldīga un Liepava.

Pirmajā spēlē Kuldīga uzvarēja Liepavu 84:63. Otrajā spēlē Tukums/Jelgava uzvarēja Liepavu 64:57. Trešajā spēlē Kuldīga uzvarēja komandu Tukums/Jelgava 99:43.

Lūk, galarezultāts: 1. vietā spēcīgā Kuldīga; Tukums/Jelgava izcīnīja 2. vietu, Liepava palika 3. vietā.

Rezultatīvākie spēlētāji: no Kuldīgas – Maksims Mitkins un Guntis Vicinskis; no Liepavas – Kristaps Kiķurs; no Tukums/Jelgava – Toms Lasmanis, Renārs Simsons un Mārtiņš Cepulis

Liels paldies spēļu tiesnesim **Andrim Bergmanim**, kā arī atsaucīgajiem palīgiem **Alvim Ozoliņam, Andrim Žurakovskim, Mārai Lasmanei.**

Nākošgad draudzības sacensības basketbolā notiks Kuldīgā. ▲

Vērtīga ekskursija pa Vidzemi

Mūsu Rīgas Svētā Jāņa draudze 9. aprīlī devās ekskursijā pa Vidzemi, lai iepazītos ar tās baznīcām un citiem apskatāmiem objektiem.

Mūsu grupa sastāvēja no 7 nedzirdīgajiem un arī vairākiem dzirdīgajiem draudzes locekļiem, tulkoja Rota Gulbe.

Vispirms apskatījām Gulbenes luterāņu baznīcu. Izstaigājām **Stāmerienes pils** vēstures taku, iepazīnām **pareizticīgo baznīcu.**

Stāmerienes šaursliežu dzelzceļa stacijā iekāpām vēsturiskā bāniša vagoniņos un devāmies atraktīvā izbraukumā uz Alūksni. Izkāpām stacijā Umernieki un devāmies uz **Alūksnes evaņģēliski luteriskās draudzes Ernsta Glika Bībeles muzeju.**

Redzējām daudzus Bībeles izdevumus, sākot no pirmās – 1694. gadā latviešu valodā izdotās līdz pat mūsdienu datorbībelei. Muzeja krājumos ir vairāk kā 220 Bībeles, 210 Dziesmu grāmatas, 170 Jaunās Derības izdevumi, 40 Spreidīku grāmatas un vairāk nekā 210 citas kristīga satura grāmatas vairāk nekā 35 pasaules valodās.

Aplūkojām skaisto Alūksnes luterāņu baznīcu, uzkāpām arī tās 55,5 m augstajā tornī un pavērojām pilsētas panorāmu. Pastaigājām vērojām Alūksnes ezeru, Pilssalu, pilsdrupas.

Atpakaļceļā bijām pie Raudas Staburaga un kaļķakmens ūdenskrituma. Garajā dienā gūvām daudz jauku emociju un vēlmi skatīt vēl citas skaistas vietas Latvijā.

Teksts un foto: Ineta Rūtiņa

Informēja: Māra Lasmane, Zintis Felkers, Gundega Paņko, Žanete Škapare, Raisa Civkunova, Karīna Pavlova, Renārs Simsons, Mārite Sarkane, Dace Lāce.

Foto: M. Lasmane, Ilona Pole, G. Paņko, Ž. Škapare, Alvis Ozoliņš, M. Sarkane, Sintija Kārklīņa.

Kurlmēmo Dzīve

1934. gads Latvijai bija īpašs, jo 1934. gada 15. maijā notika tā saucamais valsts apvērsums, kas ļoti izmainīja dzīvi Latvijā, un šie notikumi tika atspoguļoti arī "Kurlmēmo Dzīvē".

Pats apvērsums tika aprakstīts šādi: "Naktī no 15. uz 16. maiju bija notikušas lielas pārgrozības Latvijas valsts dzīvē. Saeimas darbība tika pārtraukta un arestēti sociāldemokrātu partijas deputāti. Pie daudziem no viņiem policija atrada ieročus, kas nozīmēja, ka bija iesākti sagatavošanās darbi uz valsts apvērsumu. Ministru prezidents Kārlis Ulmanis kopā ar kara ministru ģenerāli Jāni Balodi izsludināja karastāvokli valstī."

Bet visinteresantākais ir lasāms "Kurlmēmo Dzīves" 1934. g. 31. decembra numurā, kur aprakstīts ministriju paveiktais 6 mēnešos kopš apvērsuma. Ļoti interesanti salīdzināt ar tagadējās valdības darbu!

Ievietojam arī saīsinātu rakstu par Vidzemes kurlmēmo biedrības atskatu uz 5 gadu pastāvēšanu. Pamācoši, cik daudz kas atkarīgs no darba spējīgas valdes. ▲

Pieci gadi

Š. g. 1. septembrī Vidzemes kurlmēmo biedrība atskatījās uz pagājušiem pieciem darbības gadiem.

Tā bija liela sajūsma, kad 1929. g. 1. septembrī toreizējais Valmieras kurlmēmo skolas priekšnieks Ulmanis paziņoja par biedrības nodibināšanu. Īsā laikā biedru skaits sasniedza 150. Radās daudz skaistu, žilbinošu sapņu.

Bet valde to vienā rāvienā nevarēja izdarīt un nolaida rokas. Vienīgi skaistas runas un solījumus dzirdējām sapulcēs. Samazinājās biedru skaits – līdz 20 un rezultātā – parādi.

Apzinīgākie biedri saprata, kur meklējama vaina. 1933. gada 12. februāri varam uzskatīt par biedrības „atdzimšanas dienu”. Pilnā biedru sapulcē ievēlēja jaunus biedrības vadītājus. Biedrība veikusi to, ko spēj tikai reta dzirdīgo biedrība daudz ilgākā laikā ar lieliem naudas līdzekļiem.

Mūsu gara nesēja „Kurlmēmo Dzīve” iznāk jau 4 gadus. Grūts ir katra jauna laikraksta ceļš. Nevaru piekrist kādam vadošam darbiniekam, ka mums būšot jānogaida jauna paaudze, kas sapratīs iespiesta vārda nozīmi. Šī paaudze pati neaug. Mums viņa jāaudzina. **R. B. ▲**

Raksts saīsināts

Ko valdība veikusi sešos mēnešos

Vispirms ir jāuzsver, ka iedzīvotāju sajūsma par 15. maija notikumiem arvien top lielāka un dziļāka. Tautas ticība tagadējai Valdībai ir nelokāma. Tauta apsvērusi notikumus un ar aukstu prātu un pareizu izpratni priecīgi raugās nākotnē.

Iekšlietu ministrija rūpējas par mieru, kārtību un drošību zemē, lai katrs pilsonis likuma robežās varētu mierīgi strādāt un arī mierīgi baudīt pats sava darba augļus. Pēc 15. maija kriminālrakstura noziedzības ievērojami samazinājušās; mazinājušies arī administratīvi sodāmie pārkāpumi. Liels darbs ir veikts pašvaldību reorganizēšanā. Likvidējot vēlētās apriņķu valdes, apriņķu pašvaldībās ir radītas atbildīgas personas – apriņķu vecākie.

Arī pagastiem ir atdots agrākais cieņas pilnais pagasta vecākais. Šīs personas uzņemas pilnu atbildību par apriņķu pašvaldību un pagastu darbību, caur ko izzuda partiju un iedzīvotāju grupu naidīgās attiecības. Pagasti savas nodokļu summas izlieto sava pagasta vajadzību apmierināšanai.

Ļoti svarīga ir arī pilsētu pašvaldības reorganizēšana, kas Latvijas lielākajām pilsētām devusi latviskus pārvaldes orgānus. Kopš 700 gadiem, kamēr pastāv Rīga, mūsu galvaspilsētā pirmo reizi ir latviska pilsētas valde.

Izdots svarīgais un plašais likums par tautas izglītību. Saeimā tas nogulēja 10 gadus un nekad nevarēja nonākt līdz pieņemšanai. Nacionālā valdība pieņēma likumu š. g. 18. jūlijā. Jaunā likuma pamatos ir jaunatnes audzināšana, kā fiziskā, tā arī garīgā. Šogad visas valsts kurlmēmo skolas saņēma no Izglītības

ministrijas pabalstu dāvanu izsniegšanai skolēniem pie Ziemassvētku eglītes.

Zemkopības ministrija piešķir daudziem brīvības cīnītājiem zemi un likvidēja muižu centrus. Ministrija izveda plašus zemes kultivēšanas darbus, nosusinot purvus un regulējot upes. Ļoti svarīgs ir pārkārtotais labības iepirkšanas likums. Valdība uzpirka no lauciniekiem labību un laida vietējā tirgū vai pārdeva uz ārzemēm. Labības grāmatiņu ieviešana aizliedza privātiem uzpircējiem nosist labības cenas. Tagad panākts, ka lielle dzirnavnieki pērk no valdības daudz vairāk vietējās labības, caur ko maize palika lētāka.

Tieslietu ministrija rūpējas, ka Latvijas tiesas ir kļuvušas latviskas. Pirms 15. maija Rīgas apgabaltiesā bija 35 % cittautiešu, prokuratūrā pat 50 %; tagad cittautiešu skaits ievērojami samazinājies.

Ārlietu ministrija parūpējās par mūsu sabiedrotās Igaunijas un dienviņu kaimiņa Lietuvas kopdarbības līguma noslēgšanu. Saimnieciskā ārpolitikas laukā svarīgākais notikums ir Latvijas – Lielbritānijas tirdzniecības līguma noslēgšana, kas veicinās saimniecisko sakaru izveidošanos ar mūsu galveno eksporta zemi.

Finanču ministrija saveda sagrauto valsts saimniecību kārtībā. Uz lielākas taupības pamatiem pārkārtots arī

valsts budžets. Garantētas cietas cenas sviestam, kas redzami uzlabo lauksaimnieku stāvokli. Valdība arī atbalsta rūpniecību un tirdzniecību, caur ko daudzi strādnieki tiek pie darba un maizes.

Tautas labklājības ministrija ir veikusi plašu darbu, pārkārtodama slimokases. Tagad slimokasēs nodibināta vadītāju atbildība un samazināti administratīvie izdevumi. Bezdarbnieku skaits ir ievērojami samazinājies. Studenti bezdarbnieki, apm. 500, saņem stipendijas. Lai atvieglotu zemāko valsts darbinieku stāvokli, valdība no krīzes laika atvilkumiem (nodokļiem – red.) atsvabināja apmēram 15 000 valsts darbiniekus un strādniekus, kuru alga mēnesī nepārsniedz 110 latu.

Satiksmes ministrija ir uzlabojusi satiksmi, pazeminādama pārvadāšanas tarifus dažām preču kategorijām, tādēļ pārvadājamo preču daudzums ir pavairojies.

Pēc 15. maija ir veikts arī liels nacionālās audzināšanas darbs, jo valdība ir sapratusi, ka valsts dzīvi nevar pārveidot tikai likumdošanas kārtībā, bet šī pārveidošana jāsāk ar pašu pilsoņu pāraudzīšanu. Šai ziņā bijuši atsaucīgi kā latvieši, tā arī pārējo tautību iedzīvotāji.

Tagad mēs varam sacīt, ka mums nav vairs atsevišķu novadu; mums ir viena kopēja valsts, kopēja zeme – Latvija. Mēs varam sacīt, ka mums nav vairs atsevišķu šķiru – mums ir Latvijas pilsoņi, kuri ir līdzīgi taisnības un likuma priekšā, kuri ir līdzīgi savu pienākumu pildīšanā. ▲

Raksts saīsināts

Atvadoties no Intas Ubarstes

1936. 2. 03 –
2016. 22. 04

Šopavasār nosvinējusi savu astoņdesmitgadi, LNS Goda biedre un LNS Rīgas RB Goda biedre **Inta Ubarste** 22. aprīlī aizgājusi no šīs pasaules pa mūžības taku.

Būdama LNS biedre jau no agras jaunības (1953), viņa pēc Valmieras skolas izcilas beigšanas līdztekus mācībām Raiņa vakarskolā un adītājas darba gaitām trikotāžas uzņēmumā aktīvi iesaistī-

jās pašdarbībā (deju, drāmas kolektīvos); sportā (slēpošanā, riteņbraukšanā); sabiedriskajā darbā Rīgas biedrībā (RB valdes locekle, Vidzemes grupas un pensionāru padomes vadītāja, brīvprātīgā palīdzē); Jāņa baznīcas luterāņu draudzē u.c.

Laikabiedri atzīmē Intas atsaucību visur, kur bija jāpieliek palīdzīga roka. Visu viņa darīja ar sirdi un mīlumu – tradīciju pasākumu un izbraukumu organizēšanu pa Latviju, kalpošanu savā draudzē. Inta prata visu paveikt līdz galam, līdz pozitīvam rezultātam – klusi, bet neatlaidīgi un pacietīgi.

Atceras Dzintra Intsone: *“Jaunībā abas dejojām kopā tautisko deju kolektīvā, vēlāk redzējāmies dažādos kultūras pasākumos Rītausmā, kā arī Luterāņu draudzē, kur Inta bija uzņēmusies ziedojumu pārzināšanu. Savus pienākumus viņa vienmēr veica it kā nemanāmi, klusi un neuzbāzīgi,*

bet ar labu rezultātu. Inta atstājusi mums gaišu paraugu kā būt labam cilvēkam.”

Jaurīte Groma: *“Dzirdot Intas vārdu, man ataust dzīvā atmiņā, ka pretim nāk rūpīgi saposusies dāmīte cepurītē (dažkārt arī bez tās), ar kļu sumaidu uz lūpām un nemainīgu apjautāšanos: “Nu, kā iet?” Inta, kamēr vien spēja, vienmēr bija klāt trešdienu informācijās Rītausmā un, uzmanīgi vērojot notiekošo, sēdēja savā vietā otrajā rindā. Viņa bija Rasmus Kurēnas labākā draudzene, kopā gāja arī uz dievkalpojumiem Luterāņu draudzē. Nu abas staigā Dieva ceļus...”*

Paturēsim Intu Ubarsti gaišā atmiņā, sakot paldies par viņas devumu nedzirdīgo sabiedrībai un vēlot vieglas smiltis dzimtajā kapu kalniņā.

LNS izsaka dziļu līdzjūtību Intas Ubarstes ģimenei, tuviniekiem un draugiem. ▲

Līdzjūtība

*Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliņi iztecēti;
Lai nu mīļi Zemes māte
Pārklāj savu seģenīti.*

✦ Mūžībā aizgājusi LNS Goda biedre un LNS Rīgas RB Goda biedre **INTA UBARSTE** (2.03.1936– 22.04.2016).

Izsakām visdziļāko līdzjūtību vīram Andrim, tuviniekiem un draugiem. Lai viegļas smiltis!

LNS Rīgas RB valde

Pateicība

*Kas bijis, nebūs vairs nekad –
Tie pavasari, baltās ziemas kopā,
Tas cilvēks blakus mīlotais
Un siltais vējš, kas sāpes dzēš...*

Sirsnīgi pateicos LNS vadībai un visiem pārējiem biedriem, kuri piedalījās manas mīļās sievas **INTAS UBARSTES** izvadīšanā pēdējā gaitā.

Andris Ubarsts

Viktoru Joņinu pieminot

1932. 5. 01 –
2016. 25. 04

LNS Goda biedru rindas kļūst arvien retākas. Laiks nav apturams, un 25. aprīlī LNS sasniedza kārtējā sēru vēsts: aizsaules ceļos aizgājis arī **Viktors Joņins**.

Viktors Joņins dzimis 1932. gada 5. janvārī Krāslavas rajona Robežnieku pagastā. Strādīgajā ģimenē bija arī vecāka māsa. Viktors trīs

gadu vecumā zaudēja dzirdi.

Mācīties sāka Laizānu Valsts kurlmēmo skolā. Pēc kara mācības turpināja un pilnu pamatizglītību ieguva Rēzeknes Kurlmēmo skolā.

1957. gadā Viktors iestājās darbā LNS Daugavpils MRU, kur kā grāmatsējējs un vēlāk galdnieks nostrādāja visu mūžu – līdz pat aiziešanai pensijā. Abi ar sievu Tatjanu kā vieni no labākajiem strādniekiem 1977. gadā izpelnījās ceļojumu uz ārzemēm LNS grupas sastāvā. Tajos laikos tas bija liels notikums.

Uzsākot darba gaitas MRU, Viktors aktīvi iesaistījās arī vietējā sabiedriskajā dzīvē un pašdarbībā: darbojās teātrī, pantomīmā, dejojā, organizēja izbraukumus ar velosipēdiem utt. Kā labākais pašdarbnieks no Daugavpils 1987. gadā tika iekļauts Rīgas pašdarbības ko-

lektīva braucienā uz viesizrādēm Maskavā.

Veica arī organizatorisko darbu. No 1958. līdz 1960. gadam bija Daugavpils kluba vadītājs sabiedriskā kārtā, kā Daugavpils RB valdes loceklis protokolēja sēdes, rakstīja atskaites. Savā MRU bija arod biedrības aktīvis. Piedalījās arī LNS kongresā.

Kā aktīvam pašdarbniekam un sabiedriskam darbiniekam Viktoram Joņinam 1995. gadā piešķirts LNS Goda biedra nosaukums.

Pieminēsim un godināsim Goda biedru Viktoru Joņinu par ieguldījumu mūsu kopienas nostiprināšanā. Lai viegla dusa zem dzimtenes velēnām. ▲

Izsakot līdzjūtību piederīgajiem, Latvijas Nedzirdīgo savienība un Rīgas biedrība.

Tuvinieku atvadu vārdi

Nekas nav tik viegli kā atrast ceļu tumšā. Man reizēm ienāk prātā doma, ka varbūt es spīdu, pats to neredzēdams un neapjauzdams, un kaut kur tālumā varbūt kāds mani redz...

Mūžībā esam aizvadījuši mūsu mīļo tēti, vīru un vectētiņu **VIKTORU JOŅINU**, LNS Goda biedru. Dusi Dieva mierā!

Klienti – planšetdatoru lietotāji jautā

Kāpēc pienāk lielāki rēķini nekā LMT mūsu biedriem solītie 6 eiro?

Izrādās, viņi nav sapratuši, ko nozīmē “paaugstinātas maksas SMS”. Ja sūta paaugstinātas maksas īsziņas, tad rēķinam tiek pieskaitīta šo īsziņu sūtīšana.

Tādas īsziņas ir, piemēram, *draugiem.lv* – iespēja paskatīties, kas ir skatījušies jūsu profilu, uz 30 dienām tas maksā 0,55 eiro. Turpat draugos var sūtīt dāvaniņas – virtuālu puķu pušķi vai kartiņas. Ja ar SMS samaksā 0,70 eiro, tad 30 dienas var sūtīt šādas dāvaniņas, kam vien vēlas.

Maksas īsziņas ir arī dažādi ziedojumi, piemēram, neseno notika ziedojumu vākšanas kampaņa mūziķa Rolanda Baloža – Ūdra jeb Ūdriša ārstēšanai. Radio SWH izveidoja kontu un iespēju sūtīt ziedojuma SMS uz numuru 144. Katrs

SMS sūtītājs automātiski ziedoja 2,50 eiro.

Tās visas ir paaugstinātas maksas SMS, kas papildus tiks pieskaitītas jūsu rēķinam.

Vēl viens ieteikums tiem, kas nupat saņēmuši planšetdatoru un LMT SIM karti izmēģināšanai pirmajām 20 dienām, kas ir bezmaksas. Ja klients to karti saņem, piemēram, šodien un jau šodien grib iet uz LMT slēgt pastāvīgu līgumu, tad viņš šīs 20 bezmaksas dienas zaudē. ▲

Zigmārs Ungurs

Runu var pārveidot tekstā

Vadošais plaša lietojuma programmatūras izstrādātājs Baltijas valstīs SIA *Tilde* radījis datorprogrammu “Runas atpazīnējs”, kas runu pārveido rakstītā tekstā. Pašlaik tā tiek uzlabota un testēta, un jebkurš to var izmēģināt šajā vietnē: <http://www.tilde.lv/runas-atpazinejs>.

Šobrīd šī labākā pieejamā runas atpazīšanas programma latviešu valodā analizē runāto tekstu un pārvērš to rakstītā veidā – vienu minūti ilga runa pārvēršas tekstā aptuveni minūtes laikā. Pašlaik vēlamais runas ilgums ir ne vairāk kā 15 minūtes.

Darbs programmas pilnveidošanā turpinās, jo šobrīd iespējams atpazīt tikai ap 70 % no runātā saturā. Jāatzīmē, ka šīs atpazīšanas kvalitāti vistiešāk ietekmē audioieraksta (runas) kvalitāte – jo skaidrāk ir ierunāts teksts, jo precīzāks ir rezultāts.

SIA *Tilde* šobrīd gatavo programmu, kas runu uzreiz (sinhroni) pārveido tekstā.

LNS Informācijas nodaļa painteresējās, kādas ir iespējas nedzirdīgajiem nākotnē izmantot šo programmu savās valsts apmaksātajās planšetēs, lai sinhroni runu pārvērstu tekstā, un kā šo iespēju varētu izmantot, piemēram, nedzirdīgie studenti lekcijās.

SIA *Tilde* Valodas sistēmu biznesa vadītāja **Diāna Čunčule** paskaidroja: “Par risinājumu planšetēm – šobrīd gatava risinājuma mums diemžēl nav, taču nākotnē skatīsimies, kādā veidā šo programmu varētu pielāgot arī planšetēm.

Par lekcijām runājot, jā, to var darīt, taču tad jānodrošina, lai mikrofonu būtu pie lektora (piesprausts pie apģērba vai rokā), citādi skaņas atpazīšanas kvalitāte nebūs pietiekama.

Šobrīd esam radījuši vispārīgu pro-

totipu, kuru tad attiecīgi pēc nozares un specifiskā scenārija, esam gatavi attīstīt. Ar to vēlamies teikt, ka esam atvērti sadarbībai projektos, kur to varētu īstenot.”

Tāda situācija pašlaik ir Latvijā. Bet daudzās citās valstīs tāda programma, kas runu uzreiz pārvērš rakstītā tekstā, jau pastāv. Es gan neuzņemos atbildību ieteikt kādas konkrētas programmas, jo neesmu tās izmēģinājis, bet šīs programmas var atrast ar Google palīdzību, ierakstot meklētāja lodziņā “speech to text app for deaf”. Videodemonstrāciju, kā šī sistēma darbojas, var noskatīties: <https://www.youtube.com/watch?v=PsZtGkr-two>

No LNS biedru pieredzes

Ivars Kalniņš: “*Man Kioto (Japānā) viesnīcā vajadzēja saprasties ar kādu dzirdīgo. Uzrakstīju uz lapas, bet viņš aizgāja paņemt viedtālruni un ierunāja tajā (Google programmā) savu sakāmo. Tad nospieda pogu un parādīja man tekstu angļu valodā savā viedtālrunī. Es sapratu, ka tajā ir programma, kas runāto uzreiz pārveido tekstā, bet diemžēl ne jau latviešu valodā. Turklāt man uz šī viedtālruni jāspaida podziņas, lai veidotu tekstu, pēc tam jātulko uz japāņu valodu.*”

Inese Immure: “*Man to brīnumu pirms kādiem 3 gadiem demonstrēja Alīna Bergmanes - Likseles vīrs Tomijs - viņa runāto telefons pārvērta tekstā (zviedru valodā).*”

Universālais Google tulkotājs

Lietotne “Google tulkotājs” tulko ne tikai rakstītu tekstu no vienas valodas uz tekstu citā valodā, bet viedtālrunos tam ir vēl divas noderīgas iespējas. Var tulkošanas lodziņā nospiegt fotoaparāta ikonu un **nofotografēt tekstu, kas uzreiz tiks pārtulkots vajadzīgajā valodā.**

Otra iespēja ir tā pati mums vajadzīgā **runas pārvēršana tekstā (un teksta pārvēršana runā)**. Bet ne visās valodās var runu pārvērst tekstā, arī latviešu valodā tas nav iespējams. Bet no daudzām citām valodām, piemēram, angļu, japāņu, spāņu, franču u.c. viedtālruni ierunāto tekstu uzreiz var pārtulkot latviešu tekstā – tas notiek automātiski un sekundes laikā. Šāda iespēja ir arī lietuviešu valodai, bet igauņiem, tāpat kā mums, šīs iespējas nav.

Google tulkotāju ļoti ērti var izmantot ceļojumos, jo tajā var tulkot no/uz 104 valodām. Ir tomēr viens noteikums – lai programma darbotos, **vajadzīgs interneta pieslēgums!** Ja jūs citā valstī gribēsiet kādam ko pajautāt, varat ierakstīt savā viedtālrunī Google tulkotāja lodziņā tekstu latviski, kas automātiski pārtulkosies uz tekstu uzstādītajā valodā.

Jūs varat to parādīt sarunas biedram, var arī nospiegt skaļruņa ikonu pārtulkotā tekstā lodziņā un tulkojumu viņam atskaņot kā runu. Savukārt, lai uzklautu ārzemnieka atbildi, jūs varat viņam palūgt, lai to ierunā jūsu viedtālrunī, šim nolūkam tikai jānospiež mikroфона ikona tulkošanas lodziņā. Mikroфона ikona sāk mirgot sarkanā krāsā, tas nozīmē, ka var runāt un ierunātais automātiski vienā mirklī pārtulkosies tekstā latviešu valodā. ▲

Zigmārs Ungurs

Lai veidotos veiksmīga komunikācija

Mēs visi zinām, cik svarīga ir komunikācija: ar citiem nedzirdīgajiem, ar dzirdīgajiem, darbabiedriem, kopīgu pasākumu dalībniekiem, ar citu valstu iedzīvotājiem... Tāpat skaidrs, ka normāla cilvēciskā saskarsme nav iespējama bez uzvedības, morāles un etiķetes normu ievērošanas.

Tās visas ir saskarsmē ar citiem cilvēkiem svarīgas lietas, kas daudzkārt var veidot sekmīgu vai gluži pretēju rezultātu, tāpēc "Kopsolī" arī nākamajos numuros šī tēma turpināsies un lasītāji uzzinās par iepazīstināšanu un iepazīšanos, parastu un elektronisko saraksti, viesību rīkošanu, pieklājīgu uzvedību pie galda, vizītkartēm, dāvanām, apsveikumiem, to, kā gērbties dažādās situācijās utt.

Bet šajā numurā iepazīstināsim ar dažādu valstu uzvedības kultūras īpatnībām, kas lieti noderēs pasaules ceļos.

Kas ir etiķete?

Tas ir uzvedības noteikumu kopums, kas nosaka cilvēku attiecību ārējās izpausmes. Jebkurai situācijai mūsu dzīvē atbilst attiecīgas uzvedības normas, piemēram, bērns nav pieņemts skaļi kļūgt un smieties. Ja sabiedrība aizmirst vai neievēro etiķetes normas, rodas jucekļi un konflikti. Bet, ja šīs normas ievēro, tas palīdz no jebkuras negaidītas situācijas iziet ar godu. Gluži vai maģisks spēks piemīt tādiem vārdiem kā – *paldies, atvainojiet, lūdzu, piedodiet...*

Pieklājīgas uzvedības noteikumi radušies jau civilizācijas sākumā, kad, piemēram, dažādu cilšu pārstāvji sasveicinoties pastiepa uz priekšu un parādīja atvērtu plaukstu, lai demonstrētu, ka tajā nav ieroča. Šo žestu mūsdienās nomainījis rokasspiediens.

Tomēr dažādās valstīs pieņemtās etiķetes jeb uzvedības normas ir atšķirīgas. Var būt pat tā, ka rīcība, kas vienā valstī ir cieņas izpausme, citā valstī nozīmē gluži pretējo. **Viesojoties kādā valstī, noteikti jāievēro un jāciena vietējās tradīcijas un uzvedības etiķete.**

Amerikas Savienotajās Valstīs

Amerikāņi ir lietišķa nācija, kam nepatīk liekas ceremonijas. Amerikāņu etiķetē galvenais ir smaidīt. Lai kādas būtu problēmas, bet ir jāsmaida un jāsaka, ka viss ir kārtībā. Amerikāņi ļoti ātri iepazīstas, taču jāzina, ka viņus patiesībā neinteresē citu cilvēku problēmas un dvēseles pārdzīvojumi.

Tāpēc šajā lielvalstī jāreķinās ar to, ka šķietamais līderisms, kas izpaužas nemainīgi laipnā smaidā, ir tikai pieņemtā uzvedības norma, ne vairāk. Pie galda nevajag runāt par reliģiju un politiku. Ja amerikānis jūs ielūdz ciemos, tad tā no viņa puses ir ļoti liela uzmanība.

Lielbritānijā

Angļi ir daudz oficiālāki, stīvāki un ļoti turas pie vecām, pārbaudītām vērtībām. Raksturīga viņu iezīme ir precizitāte un nevēlēšanās, lai citi traucētu viņu privāto dzīvi.

Angļi neciena pļāpīgumu. Ja jūs, lai uzturētu sarunu, centīsieties nemitīgi runāt, angļi jūs uzskatīs par rupju un neaudzinātu. Šai zemē lielu uzmanību pievērš galda kultūrai un uzvedībai pie galda. Anglijā nav pieņemts uzsaukt tostus un saskandināt glāzes.

Vācijā

Ikvienam laikam ir dzirdējies teicienu "vācu kārtība". Tieši to var uzskatīt par galveno vācu nacionālā rakstura iezīmi, un tas ietver: precizitāti, taupīgumu, akurātību, disciplinētību.

Vācu pedantisms, ko viņi paši uzskata par savu panākumu pamatu, izpaužas gan darījumu kārtošanā, gan domāšanā un pat valodā. Lietišķās attiecībās vācieši ir nosvērti, oficiāli un konkrēti. Arī gērbjas vācieši akurāti un neuzkrītoši.

Ģadījumā, ja vācu draugs jūs ielūdzis uz restorānu, esiet gatavs, ka savu rēķina daļu jums būs jāapmaksā pašam. Alus dzeršana ir vāciešu goda lieta, viņi labi pārzina arī alus darīšanas prasmes nianšes. Vācijā ik gadu notiek alus festivāls *Oktoberfest*, kas ilgst 16 dienas. Tas ir viens no populārākajiem svētkiem Vācijā un visapmeklētākais pasākums pasaulē, ko ik gadu apmeklē ap 6 miljoni cilvēku.

Zviedrijā

Zviedru lietišķā etiķete ir ļoti līdzīga Vācijā pieņemtajai, tikai tā nav tik oficiāla un racionāla. Zviedriem patīk, ja viņi jau iepriekš zina pasākuma vai tikšanās dalībnieku vārdus un iecerēto programmu. Zviedru iestādēs stingri ievērota pakļautības kārtība, un, ja kāds to neievēro, viņš negūs panākumus. Oficiālajās pieņemšanās sievietes nevelk mugurā neko melnu.

Zviedrijā augstu tiek vērtēta draudzība, kas nodibināta ārpus darba, tomēr savas emocijas zviedri pauž atturīgi. Ja esat uzlūgt ciemoties zviedra mājās, tad, tāpat kā Amerikā, to var uzskatīt par īpašu labvēlību. Ciemos ejot noteikti jāņem līdzi ziedi namamātei. Zviedru etiķete prasa atbildes ielūgumu arī no jūsu puses. Zviedri prot izrādīt uzmanību un cie-

ņu dažādās svinamās dienās un to pašu gaida arī no citiem.

Krievijā

Krievi cits citu oficiāli uzrunā vārdā un tēvavārdā, bet viņi negaida, lai arī ārzemnieki viņus tā uzrunātu. Krievi izturas brīvi un nepiespiesti. Pirtij ir liela nozīme viņu savstarpējo attiecību stiprināšanā, jo, tā sakot, kaili vīrieši cits citam uzticas vairāk nekā apģērbti.

Biznesa attiecību veidošanā svarīgas ir tikšanās restorānā, kur tiek lietots arī alkohols. Krieviem mutiska vienošanās ir tikpat svarīga kā rakstiski līgumi. Ja daudzās rietumu valstīs starp mājas dzīvi un darba lietām ir stingra robeža, tad Krievijā tā nav un par darbu brīvi var runāt arī mājas viesībās.

Eksotiskajās valstīs

Klāt vasara, un daudzi no mūsu biedriem kaut kur brauks ceļojumos – droši vien arī uz tādām eksotiskām un tūristu iecienītām valstīm kā **Taizeme vai Indija**. Daudzi, kas tur bijuši, apgalvo, ka tā ir pavisam cita pasaule, it sevišķi Indija. Arī paražas, reliģija un vispārpieņemtie uzvedības noteikumi tur ļoti atšķiras no mūsējiem. Te būs dažādas pamācības, ko vajadzētu vai nevajadzētu darīt Taizemē.

Tradicionālā sasveicināšanās Taizemē – savienotas plaukstu pieskaras galvai vai krūtim.

Katrs Budas attēls ir uzskatāms par svētu, tāpēc tos nedrīkst fotografēt. Sievietēm nav atļauts pieskarties budistu mūkiem. Taizemieši galvu uzskata par augstāko ķermeņa daļu visās nozīmēs, tāpēc nevajadzētu nekādā veidā pieskarties taizemieša galvai, nevajag glāstīt arī maza bērna galviņu.

Tāpat nedrīkst bakstīt taizemiešus pie pleca – tas viņus ļoti aizvaino! Norādīšana uz kādu ar pirkstu tiek uzskatīta par rupju un nepieklājīgu.

Par rupju žestu tiek uzskatīta cilvēka vai kāda priekšmeta aizskaršana ar kāju. Ieejot templī vai taizemieša namā, noteikti jānovelk apavi. Taizemē kreisā roka tiek uzskatīta par netīru, tāpēc ar to nevajadzētu ēst.

Dzeramnaudā nav pieņemts atstāt mazāk par 20 batiem. Daudzos augstākās klases restorānos, īpaši Bangkokā, rēķinam tiek pievienota 10% servisa maksa. Fotografēt drīkst jebko, ja nav norādīts citādi. Jābūt uzmanīgiem, fotografējot vietējos iedzīvotājus, jo tūristu apmeklētākajās vietās viņi par sevis fotografēšanu pieprasa samaksu. ▲

Sagatavoja: Zigmārs Ungurs

Vērtīgā prakse

No 15. februāra līdz 8. aprīlim LNS Informācijas nodaļas birojā bieži bija sastopams jauns, matains un bārdains mazliet eksotiska izskata puisis – praktikants Edgars Celmiņš. Viņš mācības uzsāka Rīgas Amatniecības vidusskolā, bet viņa četru mācību gadu laikā skola mainīja nosaukumu, un tagad tā saucas Rīgas Mākslas un mediju tehnikums.

Šajā pavasarī Edgars tehnikumu absolvēs kā vizuālās reklāmas dizaina speciālists. Par savu praksi LNS, par skolu, mācībām un nākotnes nodomiem Edgars pastāstīja sarunā ar “Kopsoli”.

Kā tu nokļuvi praksē LNS?

Praksē LNS esmu pirmo reizi. Pats izdomāju, ka vajadzētu pamēģināt praksi iziet LNS. Atnācu pie Ivara Kalniņa, parunājām, un tas izdevās. Iepriekšējo praksi izgāju kādā nekustamo īpašumu firmā Vecrīgā, kur valdošā bija krievu valoda. Ja salīdzina ar iepriekšējo pieredzi tur, tad šeit, LNS, ir daudz labāk. Var komunicēt zīmju valodā un līdz ar to daudz vairāk iemācīties. Iepriekšējā praksē pārsvarā visa komunikācija notika ar rakstīšanu, bija daudz kļūdu un pārpratumu. Šeit ir izdevīgi arī tādā ziņā, ka mājas ir tuvāk – dzīvoju Ilģuciemā.

Vai ko jaunu apguvi šajā praksē LNS?

Jā, es ļoti daudz iemācījos – tādas lietas, ko agrāk nezināju. Paldies Jurim Grundulim, ka man perfekti izskaidroja, kā vieglāk strādāt ar dažādām programmām, ar kurām veidoju dažādus prakses darbus. Skolā šīs programmas apgūvām, taču tagad redzu, ka par maz, nepilnīgi.

Kādi secinājumi par mācībām šajā skolā?

Amatniecības vidusskolā iestājos pēc Gunas Priedes ieteikuma. Man pašam pēc Rīgas skolas beigšanas nebija nekādu nodomu. Guna mudināja apgūt vizuālās reklāmas veidošanas zinības, nolēmu pamēģināt un pie tā arī paliku.

Jāatzīst, sākumā Amatniecības vidusskolā man bija ļoti grūti, nebiju sagatavots dzirdīgo skolas līmenim. Ne-

dzirdīgo skolā mūs pārāk saudzēja, lutināja, trūka nepieciešamās stingrības, tāpēc bija viegli mācīties. Tad bijām apmierināti ar tādu kārtību, bet tagad saprotu – skolotājiem vajadzēja izvirzīt mums lielākas prasības un stingrāk kontrolēt to izpildi. Arī pašiem mums, skolēniem, jābūt atbildīgākiem pret savām mācībām. Tad mēs būtu vairāk sagatavoti dzirdīgo skolām.

Kādus darbus šajā praksē paveici?

Izveidoju 2 afišas fotokursam “Kopsoli”, sagatavoju bukletus par sociālajiem pakalpojumiem un surdotehniku, materiālus prezentācijai par LNS, apsveikuma kartiņas Sieviešu dienā, Lieldienās, LNS kalendāru 2017, izveidoju LNS kausa trīsdimensiju dizainu.

Skolotājiem vajadzēja izvirzīt mums lielākas prasības un stingrāk kontrolēt to izpildi. Arī pašiem mums, skolēniem, jābūt atbildīgākiem

Kā tu vērtē savu skolu, pasniedzējus, mācību procesu?

Viss bija labi, patika gan pasniedzēji, gan skola. No mācību priekšmetiem visvairāk patīk datorgrafika.

Manā kursā mācās vēl viens nedzirdīgais – Jānis Glušonoks. Viņš pašlaik ir praksē tajā pašā nekustamo īpašumu firmā, kur abi bijām praksē iepriekš. Rīgas Mākslas un mediju tehnikumā šogad mācās kopā 6 – 7 nedzirdīgie.

Skolā, protams, izmantoju zīmju valodas tulka pakalpojumus, visvairāk tie bija nepieciešami 1. un 2. kursā. Tulkoja man Anete Skrastīņa, arī Anete Arāja, savukārt Laura Pliska izcēlās ar to, ka tulkoja ļoti ātri. Man patīk visi šie tulki, bez viņiem es nevarētu sekmīgi mācīties. Lekcijās vienmēr tos izmantoju, bet, ja bija kādi praktiski darbi, tad varēju iztikt arī bez viņiem, it īpaši 3. un tagad 4. kursā, kad mācību programmā jāapgūst vairāk praktisku lietu nekā teorija.

Ko gribētu darīt tālāk pēc skolas beigšanas?

Ir man prātā divi varianti. Pirmais

tāds, ka varētu strādāt par vizuālās reklāmas speciālistu, tas ir – savā iegūtajā profesijā. Otrs būtu strādāt patstāvīgi, radoši – gleznot un pārdot savas gleznas, apgleznot sienas dzīvokļos un citur, pat māju sienas.

Vai tu varētu izveidot lielas vizuālās reklāmas arī LNS? Piemēram, pārtaisīt vai papildināt LNS āra reklāmu?

Jā, tas man varētu patīkt, man vispār patīk liela mēroga apjomi.

Vai tu darbojies arī LNS Jauniešu centrā?

Nē, mani tas neinteresē. Es jau esmu iesaistījies nedzirdīgo mākslinieku kopā “Cerība”, tur man ir interesanti. Jauniešu centrā ir visādas lekcijas, semināri, bet man vairāk patīk praktiska darbošanās.

Vai tu gribētu mācīties tālāk, piemēram, Mākslas akadēmijā?

Varbūt, par to vēl domāšu. Pēc izlaiduma mazliet atpūtišos. Došos ar motociklu ceļojumā pa ziemeļu valstīm. Vispirms ar prāmi uz Zviedriju, tad ar motociklu tālāk uz Norvēģiju.

Viens pats?

Jā, šoreiz viens, vienam ir lielāka brīvība, varu braukt, kurp vien pats iedomājos, un darīt, ko no sirds vēlos. Viesnīcās neapmetīšos – ņemšu līdzi telti un nakšņošu brīvā dabā. Šajā ceļojumā plānoju nobraukt ap 4000 km. Agrāk man bija pašvaks motocikls, bet pirms gada nopirku jaudīgāku, ceļošu ar to. Man ir arī automašīna, ir autovadītāja B kategorijas tiesības.

Pastāsti, lūdzu, par savu ģimeni.

Dzīvojam četratā – es, mamma, māsa Laura, kurai ir 26 gadi, tēvs. Un vēl kā piektais – kaķis. Visi ir dzirdīgi, zīmju valodu vislabāk ir apgūvusi Laura, viņai ir pat doma mācīties un strādāt par zīmju valodas tulku.

Ģimenē esmu vienīgais mākslinieks, nevienam citam tādu tieksmju nav. Mums ir arī veca lauku māja, tur neviens nedzīvo. Pagājušajā vasarā uzaicināju uz turieni “Cerības” māksliniekus, un tur mums bija plenērs – zīmējām, gleznojām brīvā dabā.

Praktikanta vadītājs Juris Grundulis: “Edgars Celmiņš tiešām jau dzimis kā mākslinieks, jo viņš pie mums strādāja ar idejām bagātu un radošu attieksmi pret uzdotajiem uzdevumiem. Novēlu, lai viņš savu talantu turpina radoši attīstīt!” ▲

Zigmārs Ungurs
Foto: Juris Grundulis

Latgalieši – 2016. gada čempioni

Latvijas Nedzirdīgo čempionāts telpu futbolā šogad risinājās Rīgā, sporta centrā "Mežaparks" 9. – 10. aprīlī. Piedalījās 4 komandas.

Pirmajā dienā notika pamatturnīrs, kurā bija šādi rezultāti: pirmajā vietā komanda "Latgale – 1", otrajā SK "Tālavas Nedzirdīgo sports", trešajā SK "Nedzirdīgo bouling", bet ceturtajā – "Latgale – 2".

Otrajā dienā notika 2 finālspēles. Spēlē par 3. vietu SK "Nedzirdīgo bouling" pārspēja "Latgale – 2" komandu ar rezultātu 2 : 1. Bet spēlē par 2016. gada Latvijas nedzirdīgo čempiona titulu otra Latgales komanda "**Latgale – 1**" uzveica SK "Tālavas Nedzirdīgo sports" ar 5 : 2.

Čempionkomandas sastāvā spēlēja: **Vadims Višņakovs, Vjačeslavs Turčinskis, Lauris Ventaskrasts, Artūrs Vinogradovs, Andrejs Žukovs, Andrejs Bogdanovs, Nikita Vasiljevs, Jevgēnijs Bārtulis.**

Čempionāta vērtīgākais spēlētājs – **Dmitrijs Asmins**, rezultatīvākais vārtu guvējs – **Artūrs Vinogradovs** (15 vārti).

Pārējie rezultatīvākie spēlētāji: **Edgars Ružello** (14 vārti), **Dmitrijs Asmins** (8), **Nikolajs Sjutrukovs** (6), **Lauris Ventaskrasts** (6), **Kārlis Valdmanis**.

Kā čempioni gatavojās uzvarai? Komentē Rēzeknes RB priekšsēdētāja Mārite Sarkane: "Rēzeknes pilsētas domes Sporta pārvalde sniedza mums finansiālu atbalstu sporta tērpu iegādei vārtsargiem, apmaksāja komandas dalībniekiem viesnīcu, ēdināšanu, bet transportu par brīvu iedeva Rēzeknes domes pārvalde "Sociālais dienests". Mūsu futbolisti trenējās Rēzeknes Sporta pārvaldes sporta namā katru piektdienas vakaru **Andreja Bogdanova vadībā** – viņš futbolistus trenē jau vairāk nekā 5 gadus.

Paldies visai komandai par sagādātajām patīkamajām emocijām, īsti malači! Paldies arī Rēzeknes domei par sadarbību un atbalstu!" ▲

Zigmārs Ungurs

Foto no LNSF mājaslapas

Šahā labākie – Gunta un Jānis

LNSF balvas izcīnā šahā 16. aprīlī Rītausmā piedalījās 4 vīrieši un 5 sievietes.

Starp sievietēm pirmajā vietā **Gunta Vazdiķe**, otro vietu ieguva **Agnese Brīniņa**,

bet trešo – **Jekaterina Jasinska – Volkova**.

No vīriešiem kā labākais šahists sevi apliecināja **Jānis Mesters**. Otrajā vietā **Aivars Priedītis**, trešajā – **Raitis Pūce**. ▲

Zigmārs Ungurs

Aicina Rīgas skola

Skola 2016./2017. m.g. uzņem skolēnus ar dažādiem dzirdes traucējumiem, kā arī ar garīgās attīstības un vairākiem attīstības traucējumiem šādās izglītības programmās.

Pamatskolā

- ✓ Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar dzirdes traucējumiem;
- ✓ Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem;
- ✓ Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības traucējumiem vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem;
- ✓ Profesionālās pamatizglītības programma „Mājturība”;

Vidusskolā

✓ Speciālās vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma izglītojamiem ar dzirdes traucējumiem.

Licencēšanai iesniegtas izglītības programmas:

- ✓ Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar mācīšanās traucējumiem;
- ✓ Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar valodas traucējumiem;
- ✓ Profesionālās pamatizglītības programma „Ēdināšanas pakalpojumi”.

Informācija par uzņēmšanas noteikumiem skolas mājaslapā www.rnbi.lv

Skolas kancelejas darba laiks no plkst. 9 līdz 17, tālrunis 67181907.

Skola atrodas **Rīgā, Graudu ielā 21**. ▲

Uzņemšana Valmieras skola

Valmieras vājdzirdīgo bērnu internātvidusskola – attīstības centrs (VVBIVS-AC) 2016./2017. mācību gadā uzņem izglītojamās šādās izglītības programmās:

- 1) Speciālās pirmsskolas izglītības programma izglītojamiem ar dzirdes traucējumiem;
- 2) Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar dzirdes traucējumiem;
- 3) Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem;

4) Speciālās pamatizglītības programma izglītojamiem ar smagiem garīgās attīstības vai vairākiem smagiem attīstības traucējumiem;

5) Speciālās vispārējās vidējās izglītības profesionāli orientētā virzienā programma izglītojamiem ar dzirdes traucējumiem.

Dokumentus pieņem skolas kancelejā katru darba dienu no plkst. 9:00 līdz 13:00.

Tālrunis uzziņām: 64222475

Vairāk informācijas skolas mājas lapā <http://vvbis-ac.valmiera.lv/> sadaļā Mācības ▲

SIVA: Lai veiksmīgi iekļautos darba tirgū

Sociālās integrācijas valsts aģentūra (SIVA) piedāvā iespēju par valsts budžeta līdzekļiem saņemt profesionālās rehabilitācijas pakalpojumu.

Tas ietver mācības izvēlētajā profesijā divās izglītības iestādēs – Jūrmalas profesionālajā vidusskolā un Koledžā, kā arī veselību uzlabojošas procedūras, ārsta psihologa, ergoterapeita, fizioterapeita un citu speciālistu konsultācijas, bezmaksas dzīvošanu mājīgi iekārtotā dienesta viesnīcā Jūrmalā un atpūtas telpas, ēdinā-

šanu trīs reizes dienā, autovadīšanas apmācību, **cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem – surdotulkošanu**. Atsevišķas programmas ir cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem.

Nodrošināts transports no dienesta viesnīcām, kas izvietotas arī jūras krastā, līdz izglītības iestādēm.

Pieteikties profesionālās rehabilitācijas pakalpojumam var **Jūrmalā** un SIVA atbalsta punktos reģionos: Cēsis, Cīravā, Daugavpilī, Rēzeknē un Jelgavā. ▲

Pasākumi biedrībās jūnijā

RĪGĀ

- 1., 8., 15., 29. 06 pl. 16 Laikrakstu un žurnālu apskats
 10. 06 pl. 15 Tikšanās ar lietuviešiem
 22. 06 pl. 16 Tradīciju pasākums „Līgo saule, līgo bite”

VALMIERĀ

2. 06 pl. 14 Laikrakstu apskats
 2., 9. 06 pl. 15 Suvenīru veidošana
 4. 06 pl. 7 Uz festivālu Rēzeknē
 9. 06 pl. 14 Informācija par nedzirdīgo dzīvi
 11. 06 (seko afišai) Uz Valsts prezidenta kausa izcīņu vieglatlētikā
 16. 06 pl. 14 Atpūtā „Atpazīsti zivis!”
 21. 06 pl. 14 Padomi: Kā sagaidīsim Līgo svētkus
 30. 06 pl. 14 Atpūtā „Vienkārši būt kopā”

PLĀVINĀS

4. 06 Uz festivālu Rēzeknē
 9. 06 pl. 11 Psihologa nodarbības
 14. 06 pl. 11 Radošais darbs
 18. 06 pl. 12 Tematiskais pasākums
 21. 06 pl. 11 Informācijas diena
 28. 06 pl. 11 Avižu koplasišana

ALŪKSNĒ

2. 06 pl. 12 Pārrunas
 3. 06 pl. 12 Informācijas diena
 4. 06 Uz festivālu „Latgale - zilo ezeru zeme” Rēzeknē
 7. 06 pl. 12 Laikrakstu apskats
 10. 06 pl. 12 Nedzirdīgo ziņas
 17. 06 pl. 12 Medicīniskā informācija
 22. 06 pl. 12 „Jāņu dienu gaidot...”

SMILTENĒ

2. 06 pl. 12 Pārrunas
 16. 06 pl. 12 Laikrakstu apskats
 30. 06 pl. 12 Informācijas diena

RĒZEKNĒ

- 2., 9., 28. 06 pl. 12 Avižu un žurnālu koplasišana „Sapratne”
 4. 06 pl. 13 Festivāla uzņemšana Rēzeknē
 7. 06 pl. 12 Mutvārdu žurnāls „Gribam visu zināt”
 10. 06 pl. 12 „Bērniņas svētki”
 11., 12. 06 pl. 12 IK „Zelta zivtiņa”:

RNSK - LATGALE 5 gadu jubilejas pasākums (Ludzas rajonā, Nirzas pagastā, Kušneri)

14., 16., 30. 06 pl. 12 Informācija
 21. 06 pl. 12 Tematisks pasākums „Līgo vasara”

DAUGAVPILĪ

- 1., 15., 22., 29. 06 pl. 15 Radošā nodarbība
 2. 06 pl. 9 Deju un kustību nodarbība
 4. 06 pl. 10 Uz festivālu Rēzeknē
 7., 14., 21., 28. 06 pl. 13 Laikrakstu un žurnālu apskats
 8. 06 pl. 12 Daugavpils RB 69. dzimšanas diena
 16. 06 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi

KULDĪGĀ

- 3., 4. 06 pl. 7 Uz festivālu Rēzeknē
 6. 06 pl. 12 Bērnu diena
 7., 28. 06 pl. 10 Rokdarbi
 8. 06 pl. 18 Deju mēģinājumi
 9., 16. 06 pl. 10 Vingrošana
 9., 17. 06 pl. 12 Informatīvā diena
 10. 06 pl. 12 Pārgājiens
 14. 06 pl. 12 Sieviešu klubiņš

VENTSPILĪ

- 2., 16. 06 pl. 11 Informācija
 4. 06 pl. 6 Uz festivālu Rēzeknē
 9., 14., 28. 06 pl. 11 Laikrakstu un žurnālu apskats
 11. 06 pl. 11 IK „Novuss”
 11., 25. 06 pl. 17 IK „Veselība”
 21. 06 pl. 12 Tematisks pasākums „Līgo”
 30. 06 pl. 11 Smieklų klubiņš

LIEPĀJĀ

- 2., 17. 06 pl. 18 IK „Liedags”
 3., 10. 06 pl. 17 IK „Liedags”
 4. 06 Uz festivālu Rēzeknē
 7. 06 pl. 12 Pārrunas
 7., 28. 06 pl. 13 Laikrakstu un žurnālu apskats
 14., 21. 06 pl. 12 Laikrakstu un žurnālu apskats
 18. 06 pl. 13 Tikšanās ar valmieriešiem
 21. 06 pl. 13 Latviskā tradīcija „Ielīgosim Jāņus”
 28. 06 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi

Mīļi sveicam!

Par godu jums tik reibinoši izsmaržos ievas un aizviļņos baltzili-sārtie ceriņu vāli, saziēdēs zeltainie pieneņu lauki un karaliskās peonijas piemājas dobēs. Un pāri visam līs vasaras saules dāsnais siltums. Lai mīgus jums nākamos dzīves gadus!

75

2. 06 Imants Intsons, Rīgas
 4. 06 Alberts Bože, Ventspils
 7. 06 Gunta Apsīte, Valmieras

70

15. 06 Feodose Lepeša, Rīgas

65

7. 06 Olga Maiska, Rīgas
 18. 06 Raisa Civkunova, Ventspils

60

1. 06 Imants Zilberts, Rīgas
 2. 06 Tatjana Dāvida, Ventspils
 4. 06 Jānis Kupšis, Liepājas
 16. 06 Jānis Mežeckis, Rīgas
 23. 06 Larisa Osetrova, Rīgas

55

20. 06 Elita Beisone, Rīgas
 30. 06 Tatjana Lominska, Rīgas

50

22. 06 Jānis Šnepsts, Rīgas
 24. 06 Andris Bergs, Rīgas
 26. 06 Līga Kalnīte, Smiltenes biedrība

Nākamais numurs –

17. jūnijā

Līdzjūtības

† Mūžībā aizgājis Rīgas RB biedrs PĒTERIS LABRENCIS (24. 04. 1933 – 2. 05. 2016). Izsakām dziļu līdzjūtību aizgājēja piederīgajiem.

Rīgas Biedrība

† Mūžībā aizgājusi mūsu biedre INTA STRODE (1949. 21. 04 – 2016. 23. 04).

Mūsu dziļa līdzjūtība viņas meitai Ievai Strodei un dēlam Andrim Purmalim par māmiņas zaudējumu.

Valmieras biedrība

*Pāri sirmām kapu priedēm
 Pāršalc tavas dzīves stāsts.
 Pāri darbam, sāpēm, ilgām
 Baltu, vieglu smilšu klāsts.*

† Mūžībā aizgājis DZINTARS KALNIŠKĀNS (11. 05. 1956 – 4. 04. 2016).

Smiltenes RB

Var pasūtīt auto

Jebkuras automašīnas piegāde pēc individuāla pasūtījuma no Vācijas!

Palīdzēšu jums atrast labu automašīnu par pieņemamu cenu.
 Kontakti: Elvis Bližzna
 E-pasts: bligzna85@mail.com
 SMS: 29604857

Pateicība

LNS Rīgas biedrības valde teic LIELU PALDIES saviem biedriem, kuri ar savu ziedojumu sveica Rītausmas teātri 70 gadu jubilejā un Estrādes deju kolektīvu 40 gadu jubilejā.